

1^ο
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ Δ. Ε.

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

“ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ”

ΑΘΗΝΑ 2007

**ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΚΤΗ ΤΡ. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ 29
18 534 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
Αρ. Τηλεφώνου: 210 - 4916008, 210 - 7721253
6978 004463, 6972 087496
E-mail: smekade@yahoo.gr
Ιστοσελίδα: <http://page.to/smekade>

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΜΠΟΡΜΠΙΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΚΟΥΜΠΑΡΟΥ – ΧΑΝΙΩΤΗ ΧΡΥΣΑΝΘΗ

ΤΟ Δ.Σ.

Επώνυμο	Όνομα	Ειδικότητα	Αρμοδιότητα
Μπορμπιλιάς	Νικόλαος	Φυσικός	Πρόεδρος
Κουμπάρου-Χανιώτη	Χρυσάνθη	Φιλολόγος	Γραμματέας - Συντονίστρια οργανωτικού & νέων μελών
Δημητρόπουλος	Ηλίας	Φυσικός	Αντιπρόεδρος
Ελευθερόπουλος	Ιωάννης	Μαθηματικός	Ταμίας
Κλαμπανιστή	Ευφροσύνη	Φιλολόγος	Αναπληρώτρια Γραμματέας
Κρουσταλλούδη	Μαρία	Μαθηματικός	Μέλος
Κεσκεσιάδου	Αναστασία	Φιλολόγος	Μέλος
Αντωνάκος	Γεώργιος	Μηχανολόγος Μηχανικός	Μέλος
Γλέζου	Αικατερίνη	Φιλολόγος	Μέλος
Ιωάννου	Μαρίνος	Χημικός	Μέλος

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Δρ. Κουμπάρου-Χανιώτη Χρυσάνθη, Φιλολόγος, Γραμματέας Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1. Φιλντίσης Παναγιώτης, Φυσικός - Ραδιοηλεκτρολόγος, Msc, Αντιπρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Φυσικών
2. Τυρλής Ιωάννης, Μαθηματικός, Μ.Δ.Ε., Γραμματέας Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρίας
3. Χαρίτου Μαρία, Αγγλικής Φιλολογίας, ΜΑ, Πρόεδρος Π.Ε.Κ.Α.Δ.Ε.
4. Αντωνάκος Γεώργιος, Μηχανολόγος Μηχανικός, Μ.Δ.Ε., Μέλος Δ.Σ. Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
5. Αποστόλου Δήμητρα, Μαθηματικός, Μ.Δ.Ε., Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
6. Γλέζου Κατερίνα, Φιλολόγος, Msc, Μέλος Δ.Σ. Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
7. Δημητρόπουλος Ηλίας, Φυσικός, Msc, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
8. Ελευθερόπουλος Ιωάννης, Μαθηματικός, D.E.A., Μέλος Δ.Σ. Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
9. Θεοδωρίδη Ελεάννα, Φυσικός, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
10. Κεσκεσιάδου Αναστασία, Φιλολόγος, Μ.Δ.Ε., Μέλος Δ.Σ. Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
11. Παπαδημητρακοπούλου Αικατερίνη, Γαλλικής Φιλολογίας, Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Δρ. Μπορμπιλιάς Νικόλαος, Φυσικός, Πρόεδρος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1. Ανδρέοπουλος Ανδρέας, Καθηγητής Σχολής Χημικών Μηχανικών, τ. Πρύτανης Ε.Μ.Π., Πρόεδρος Τομέα Φυσικής, Χημείας και Υλικών του Ε.Σ.Ε.Τ.,
2. Θεοδωρίδης Σέργιος, Καθηγητής, Αναπ. Πρόεδρος Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Ε.Κ.Π.Α., μέλος του Ε.Σ.Ε.Τ.
3. Περσελής Εμμανουήλ, Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του Ε.Κ.Π.Α.
4. Χαραλαμπίδης Χριστόφορος, Καθηγητής Γλωσσολογίας Φιλοσοφικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.
5. Λαμπροπούλου Σοφία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σ.Ε.Μ.Φ.Ε., Τομέας Μαθηματικών του Ε.Μ.Π.
6. Βουδούρη - Αρτίκη Αγγελική, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε., Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής του Ε.Κ.Π.Α.
7. Μουσάς Ξενοφών, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Φυσικής του Ε.Κ.Π.Α.
8. Ζουμπούλης Ηλίας, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τομέας Φυσικής, ΣΕΜΦΕ του Ε.Μ.Π.
9. Τσαπαρλής Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
10. Γρηγοριάδου Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Ε.Κ.Π.Α.
11. Συβρίδης Δημήτριος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Ε.Κ.Π.Α.
12. Βραχόπουλος Μιχαήλ, Καθηγητής Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας
13. Δανέζης Εμμανουήλ, Επίκουρος Καθηγητής Αστροφυσικής Τμήματος Φυσικής του Ε.Κ.Π.Α.
14. Καραλιώτα - Λυμπεροπούλου Αλεξάνδρα, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Χημείας του Ε.Κ.Π.Α.
15. Φρυδάκη Ευαγγελία, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Φ.Π.Ψ., Τομέας Παιδαγωγικής του Ε.Κ.Π.Α.
16. Δημάκος Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής του Ε.Κ.Π.Α.
17. Χαλκιά Κρυσταλλία, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε., Τομέας Φυσικών Επιστημών Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος του Ε.Κ.Π.Α.
18. Αγγελάκος Κωνσταντίνος, Λέκτορας Παιδαγωγικών στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου
19. Κατσαρού Ελένη, Λέκτορας Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης
20. Καραβά Ευδοκία, Λέκτορας Τμήματος Αγγλικής Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α.
21. Γκούσιος Χαράλαμπος, Λέκτορας Τμήματος Διεθνών Σπουδών Πανεπιστημίου Πειραιά
22. Δρ. Παπακυριακόπουλος Ιωάννης, Μηχανολόγος Μηχανικός, Επιστημονικός Συνεργάτης Ε.Μ.Π. και Πανεπιστημίου Πειραιά
23. Δρ. Τσάγγας Ιωάννης, Θεολόγος, Σχολικός Σύμβουλος
24. Δρ. Φερεντίνος Σπύρος, Μαθηματικός, Σχολικός Σύμβουλος
25. Δρ. Χρυσοβέργης Μιχαήλ, Μαθηματικός, Σχολικός Σύμβουλος
26. Δρ. Ορεινός Θεόδωρος, Βιολόγος, Σχολικός Σύμβουλος
27. Δρ. Σαλαμαστράκης Στέργιος, Βιολόγος, Σχολικός Σύμβουλος
28. Δρ. Μέρου Αγγελική, Γαλλικής Φιλολογίας, Σχολική Σύμβουλος
29. Δρ. Αργυρούδη Μαρία, Γαλλικής Φιλολογίας, Σχολική Σύμβουλος
30. Δρ. Αγιακλή Χριστίνα, Αγγλικής Φιλολογίας, Σχολική Σύμβουλος
31. Δρ. Παπακωνσταντίνου Ευάγγελος, Οικονομολόγος, Σχολικός Σύμβουλος
32. Δρ. Κουντούρης Γεώργιος, Θεολόγος, Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
33. Δρ. Κουμπάρου-Χανιώτη Χρυσάνθη, Φιλολόγος, Γραμματέας Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
34. Δρ. Κλαμπανιστή Φρόσω, Φιλολόγος, Μέλος Δ.Σ. Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
35. Δρ. Τραπεζανλίδου Μαρία, Φιλολόγος, Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
36. Δρ. Χαριτίδου Γεωργία, Φιλολόγος, Γενική Γραμματέας Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων
37. Δρ. Λινάρδος Νικόλαος, Φιλολόγος
38. Δρ. Σάρδης Ιωάννης, Μαθηματικός - Χρηματοοικονομολόγος

39. Δρ. Κρουσταλλούδη Μαρία, Μαθηματικός, Μέλος Δ.Σ. Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
40. Δρ. Παπαευθυμίου Βασίλειος, Μαθηματικός, Τεχν. Μηχανολ. Μηχανικός, Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
41. Δρ. Παπαδόπουλος Ναπολέων, Φυσικός
42. Δρ. Τσάκωνας Παναγιώτης, Φυσικός – Καθηγητής Πληροφορικής, Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
43. Δρ. Σαρρής Μιχαήλ, Φυσικός
44. Δρ. Φαληρέα Αγγελική, Χημικός
45. Δρ. Αβραμιώτης Σπυρίδων, Χημικός, Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
46. Δρ. Μπάλιου Ελένη, Αγγλικής Φιλολογίας, Μέλος Σ.ΜΕ.ΚΑ.Δ.Ε.
47. Δρ. Ζάννης Θεόδωρος, Μηχανολόγος Μηχανικός

ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

1. Ανδρέοπουλος Ανδρέας, Καθηγητής Σχολής Χημικών Μηχανικών Ε.Μ.Π.
2. Γρηγοριάδου Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σχολής Θετικών Επιστημών Ε.Κ.Π.Α.
3. Δανέζης Εμμανουήλ, Επίκουρος Καθηγητής Σχολής Θετικών Επιστημών Ε.Κ.Π.Α.
4. Κατσανέβας Θεόδωρος, Καθηγητής Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης Πανεπιστημίου Πειραιώς
5. Τραχανάς Στέφανος, Διευθυντής Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης
6. Φρυδάκη Ευαγγελία, Επίκουρη Καθηγήτρια Φιλοσοφικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.
7. Χαραλαμπίκης Χριστόφορος, Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

- ✓ Διασύνδεση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με Τριτοβάθμια Εκπαίδευση
- ✓ Διασύνδεση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας
- ✓ Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών
- ✓ Πολιτισμός και Εκπαίδευση

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

- ✓ Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στα γνωστικά αντικείμενα Γυμνασίου, Γενικού Λυκείου, ΕΠΑ.Λ., ΕΠΑ.Σ.
- ✓ Επιστημονικές εξελίξεις στο χώρο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Για μια σύγχρονη δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε ένα παγκοσμιοποιημένο τοπίο

Αγαπητοί Σύεδροι,

Η χώρα μας μετά από μακροχρόνιους επίπονους χειρισμούς έχει ήδη ενταχθεί πλήρως στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια. Οι συμπολίτες μας μπορούν να κινηθούν και να δραστηριοποιηθούν σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης. Παράλληλα οι ραγδαίες εξελίξεις της επιστήμης των Υλικών, της Τεχνολογίας, της Μικροηλεκτρονικής, των Τηλεπικοινωνιών και της Πληροφορικής φέρνουν πολύ κοντά μας τους πολίτες διαφορετικών κρατών. Έτσι όλο και περισσότεροι γνωρίζουμε τα εκπαιδευτικά συστήματα των άλλων χωρών και οι συγκρίσεις γίνονται με περισσή ευκολία. Τα ερωτήματα που προκύπτουν από την επικοινωνία μας με τα κράτη-μέλη της Ευρώπης είναι ποικίλα και εύλογα. Για παράδειγμα:

- πόσο σύγχρονη είναι άραγε η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση της χώρας μας;
- πόσο συγκρίσιμη είναι σε σχέση με την αντίστοιχη Εκπαίδευση των εταίρων μας;

Στο πλαίσιο του Συνεδρίου μας οι απαντήσεις θα πρέπει να δοθούν με αντικειμενικά κριτήρια και χωρίς δογματισμούς.

Είναι γεγονός ότι είμαστε ένας μικρός, πληθυσμιακά, λαός με πλούσια ιστορία και τεράστια συμβολή στη θεμελίωση αρχών και αξιών πάνω στις οποίες στηρίχθηκε η οικοδόμηση της σημερινής Ευρώπης, μιας Ευρώπης που συνεχώς αλλάζει και εξελίσσεται. Η συνάντηση της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας με τις κοινωνίες των υπολοίπων χωρών συνιστά τη νέα μεγάλη πρόκληση. Οι διδάσκοντες σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης αντιλαμβανόμαστε ότι ο λαός μας για να εξασφαλίσει μέσα στο παγκοσμιοποιημένο τοπίο μια καλύτερη θέση πρέπει να μορφωθεί. Πρέπει να μορφωθεί πολύ, να μορφωθεί σωστά, να μορφωθεί με σύγχρονες μεθόδους. Είναι ανάγκη πλέον να αποκτήσουν όλοι ουσιαστική πρόσβαση στη μόρφωση. Γι' αυτό το λόγο η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση πρέπει να γίνει υποχρεωτική, όχι μόνο τυπικά αλλά και ουσιαστικά. Χρειαζόμαστε μορφωμένους χειρώνακτες, μορφωμένους εργάτες, μορφωμένους αγρότες, μορφωμένους κτηνοτρόφους, μορφωμένους τεχνίτες. Με τη μόρφωσή τους θα βελτιωθεί τόσο η ποιότητα της εργασίας τους όσο και η ποιότητα του παραγόμενου έργου και των παραγόμενων αγαθών. Επιπρόσθετα, αυτές οι επαγγελματικές ομάδες θα πάνουν να γίνονται θύματα εκμετάλλευσης και να εμπαιζονται μια και ένας μορφωμένος λαός συλλογιέται ελεύθερα.

Όμως για να γίνουν όλα αυτά πραγματικότητα απαιτείται μια αναίμακτη εκπαιδευτική επανάσταση που θα στηριχτεί σε γενναία επιδότηση. Μόνο τότε η σωστά πλέον παρεχόμενη παιδεία μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης της χώρας μας. Όσο αυτή η επανάσταση καθυστερεί, τόσο οι επιπτώσεις της κακής παιδείας πολλαπλασιάζονται και υποβαθμίζουν τη χώρα μας. Είναι επομένως αδήριτη η ανάγκη να προγραμματίσουμε το μέλλον της Παιδείας μας με στρατηγική, σε βάθος χρόνου, πάνω σε σύγχρονες δομές.

Μέσα στο παγκοσμιοποιημένο τοπίο που διαμορφώνεται και μέσα σε τέτοιες συνθήκες, τα μέλη του Πανελλήνιου Συλλόγου των Μεταπτυχιακών Καθηγητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πιστεύουμε:

- σε μια Παιδεία η οποία απαλλαγμένη από περιττές και απαρχαιωμένες γνώσεις, χωρίς προχειρότητες, θα εκπαιδεύει χωρίς να «παιδεύει».
- σε μια Παιδεία η οποία θα συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών μας, ανεξάρτητα από το φύλο και την καταγωγή τους,
- σε μια Παιδεία η οποία θα καλλιεργεί ήθος και αγάπη για το συνάνθρωπο,
- σε μια Παιδεία η οποία σε συνεργασία με την οικογένεια θα αποσκοπεί στην εξέλιξη των εφήβων σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες που θα ζήσουν δημιουργικά,

- σε μια Παιδεία η οποία θα επιτρέψει στην Τεχνική και Επαγγελματική εκπαίδευση να αποτελέσει το δυναμικότερο και ριζοσπαστικότερο κομμάτι της Δευτεροβάθμιας, όπως ακριβώς συμβαίνει στις προηγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- σε μια Παιδεία η οποία θα οδηγεί στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση με στέρεες βάσεις,
- σε μια Παιδεία η οποία θα παρέχει τέτοιες εγγυήσεις ώστε οι σπουδές να έχουν αντίκρισμα στην κοινωνία,
- σε μια Παιδεία για την οποία η ανέλιξη και ο εκσυγχρονισμός θα είναι διαρκής αυτοσκοπός.

Αγαπητοί Σύεδροι, αν οι εργασίες του Συνεδρίου συμβάλουν έστω και κατ' ελάχιστον στον προβληματισμό για την πορεία της σημερινής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τότε εμείς θα αισθανθούμε ικανοποίηση και θα επιβεβαιώσουμε ότι μπορούμε με τις ειδικές γνώσεις και το μεράκι μας να προσφέρουμε όπου και όποτε μας ζητηθεί.

Αθήνα, 21-22 Απριλίου 2007

Για την Επιστημονική Επιτροπή
Μπορμπιλιάς Νικόλαος
Φυσικός, Δρ. Ε.Μ.Π.
Πρόεδρος Πανελληνίου Συλλόγου
Μεταπτυχιακών Καθηγητών Δ.Ε.

Για την Οργανωτική Επιτροπή
Κουμπάρου - Χανιώτη Χρυσάνθη
Δρ. Φιλολογίας
Γραμματέας Πανελληνίου Συλλόγου
Μεταπτυχιακών Καθηγητών Δ.Ε.

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΟΜΙΛΙΩΝ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ανδρέοπουλος Ανδρέας
Καθηγητής Σχολής Χημικών Μηχανικών Ε. Μ. Π.
τ. Πρύτανης Ε. Μ. Π.

Η εκπαίδευση αποτέλεσε ιστορικά, μοχλό ανάπτυξης στη χώρα μας και δικαιολογημένα έγινε το πεδίο ανταγωνισμών και συγκρούσεων. Ιδιαίτερα τα Πανεπιστήμια, έχουν αυξημένη βαρύτητα ως συντελεστές κοινωνικής εξέλιξης επειδή παρέχουν υψηλού επιπέδου μόρφωση, ενώ ταυτόχρονα προετοιμάζουν στελέχη που καταλαμβάνουν επιτελικές θέσεις στον τομέα της παραγωγής και με τη διαδικασία αυτή διαχέουν τις κρατούσες αντιλήψεις σε όλο τον κοινωνικό ιστό. Για το λόγο αυτό, ο έλεγχος της δομής, της λειτουργίας και του προσανατολισμού τους θα μπορούσε να συμβάλει καθοριστικά στη συντήρηση και διάδοση της λεγόμενης «κυρίαρχης ιδεολογίας», που είναι συνήθως στόχος επιθυμητός για την εξουσία.

Ένα χαρακτηριστικό της σύγχρονης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης είναι ο πληθωρισμός των αποφοίτων, που προκαλεί τη φιλολογία περί καλών και κακών πτυχίων με κριτήριο την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, γεγονός που σε συνδυασμό με τις ραγδαίες μεταβολές στο επαγγελματικό πεδίο, καθιστά δύσκολες τις μακροχρόνιες προβλέψεις για την πορεία της σταδιοδρομίας των νέων αποφοίτων. Συχνά για τις δυσκολίες στον τομέα απασχόλησης των αποφοίτων ενοχοποιούνται τα Πανεπιστήμια, ενώ αναμφίβολα το θέμα είναι σύνθετο και αγκαλιάζει ολόκληρο τον πολιτικό σχεδιασμό μας.

Συμπερασματικά, τα παιδαγωγικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης είναι τέτοια ώστε συγκεντρώνουν όλες τις προϋποθέσεις για να αντιμετωπισθεί η Ανώτατη Παιδεία και η διασύνδεσή της με τις άλλες εκπαιδευτικές βαθμίδες ως μια σοβαρή Εθνική υπόθεση, η διαχείριση της οποίας οφείλει να συγκεντρώνει την ευρύτερη δυνατή συναίνεση και να λειτουργεί απαλλαγμένη από τις διεγκυστίνδες κομματικών επιλογών καθώς και από τη λογική της αντιπαλότητας μεταξύ πλειοψηφίας και μειοψηφίας.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

Γρηγοριάδου Μαρία
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών Ε.Κ.Π.Α.

Τα Προσαρμοστικά Περιβάλλοντα Μάθησης - ΠΠΜ (Adaptive Learning Environments) αποτελούν ευέλικτα εργαλεία μάθησης τα οποία στοχεύουν να καλύψουν τις ανάγκες μιας ετερογενούς μαθησιακής κοινότητας. Τα ΠΠΜ λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εκπαιδευόμενων, όπως το επίπεδο γνώσεων, το μαθησιακό στυλ, τις προτιμήσεις, τη συμπεριφορά κατά την αλληλεπίδραση με το σύστημα, και εξατομικεύουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: συμβουλές πλοήγησης, παρουσίαση ή/και αλληλουχία εκπαιδευτικού υλικού, παρεχόμενη ανατροφοδότηση, υποστήριξη επικοινωνίας. Σημαντικό θέμα στην ανάπτυξη ενός

ΠΠΜ αποτελεί και η σχεδίαση της εμπλοκής του εκπαιδευόμενου στην εκπαιδευτική διαδικασία ώστε να μπορεί, εφόσον το επιθυμεί, να ελέγξει ή/και να συμμετέχει στις αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της αλληλεπίδρασης. Τα ΠΠΜ μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο χώρο της εκπαίδευσης με στόχο την προώθηση εναλλακτικών, ανοιχτών προσεγγίσεων μάθησης και διδασκαλίας, την ανανέωση παραδοσιακών εκπαιδευτικών πρακτικών υποστηρίζοντας την εξατομικευμένη μάθηση, τη διερεύνηση, τη συνεργατική μάθηση και την ανάπτυξη μεταγνώστικων δεξιοτήτων.

Στο εργαστήριο Εκπαιδευτικής και Γλωσσικής Τεχνολογίας του τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, ΕΚΠΑ, έχουμε αναπτύξει διάφορα διαδικτυακά μαθησιακά περιβάλλοντα με δυνατότητες προσαρμογής τα οποία υποστηρίζουν την εξατομικευμένη παροχή εκπαιδευτικού υλικού, ενισχύουν τον αναστοχασμό των εκπαιδευόμενων, αξιοποιούν εναλλακτικά εργαλεία αξιολόγησης όπως οι εννοιολογικοί χάρτες παρέχοντας εξατομικευμένη ανατροφοδότηση, και διευκολύνουν την επικοινωνία των εκπαιδευόμενων σε συνεργατικές δραστηριότητες.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΝΕΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΩΝ

Δανέζης Μάνος

Επίκουρος Καθηγητής Αστροφυσικής Ε.Κ.Π.Α.

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός, ότι η παγκόσμια εκπαίδευση βρίσκεται σε μια περίοδο βαθιάς κρίσης, η οποία δεν είναι παρά η έκφραση μιας παράλληλης παγκόσμιας κοινωνικής κρίσης αξιών και ιδεών. Το εκπαιδευτικό λοιπόν πρόβλημα δεν είναι μόνο ποσοτικό (δαπάνες Παιδείας), αλλά κυρίως πρόβλημα αξιών, που άλλες χάνονται, άλλες αμφισβητούνται και άλλες γεννιούνται μέσα στη συνεχώς μεταβαλλόμενη κοινωνία μας. Είναι η εξωτερίκευση μιας γιγαντιαίας σύγκρουσης ανάμεσα στην κοινωνική δομή που πεθαίνει και σ' αυτήν που γεννιέται.

Το κύριο ερώτημα μέσα από το οποίο διαφαίνεται η κρίση αυτή είναι:

«Θα δομήσουμε ένα σύστημα αξιών, που μέσω της οικονομικής ανάπτυξης, θα στοχεύει στη δόμηση μιας κοινωνίας Ανθρώπων ή πρέπει η οικονομική ανάπτυξη να είναι αυτοσκοπός, στο βωμό της οποίας θα πρέπει να θυσιάσουμε μέρος ή και το όλον των ανθρώπινων αξιών;»

Επί πλέον θα πρέπει επί τέλους να τονιστεί η διαφοροποίηση μεταξύ των εννοιών της Παιδείας και της Εκπαίδευσης. Αυτό που αρχικά είναι αναγκαίο, προκειμένου να αποκατασταθεί μια νέα ουμανιστική κοινωνική ηθική, είναι η Παιδεία και όχι ο μόνο η Εκπαίδευση του πολίτη. Στην «εκπαίδευση» ο πολίτης οφείλει το ζην αλλά στην Παιδεία το ευ-ζην.

Την περίοδο που διανύουμε δίνεται η εντύπωση, σε παγκόσμιο επίπεδο, ότι τα αντίστοιχα Υπουργεία ομοιάζουν, ως προς το περιεχόμενο, με Υπουργεία Εκπαίδευσης και Εργασίας και πολύ λιγότερο με Υπουργεία Παιδείας.

Όμως όπως ίσως όλοι συμφωνούμε, το ελληνικό εκπαιδευτικό πρόβλημα δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί αποσπασματικά με ρυθμίσεις επί μέρους θεμάτων που αφορούν κάποια βαθμίδα εκπαίδευσης.

Η εκπαίδευση όλων των βαθμίδων αποτελεί μίαν άτμητη ενότητα, που πρέπει να αντιμετωπιστεί ενιαία μέσω ενός συνολικού σχεδιασμού. Αυτό είναι επιβεβλημένο, εφ' όσον δεν αρκεί να βρούμε απλά μια λύση στα επί μέρους προβλήματα, αλλά να εξετάσουμε τις αλυσιδωτές αντιδράσεις που μπορεί η λύση αυτή να προκαλέσει σε άλλα δομικά στοιχεία του εκπαιδευτικού οικοδομήματος.

Επειδή, όμως, πιστεύουμε ότι το καλύτερο εκπαιδευτικό αύριο δεν δομείται μόνο μέσω ιδεολογικών αναλύσεων, καταθέτουμε «κατ' αρχή» ένα σύνολο προτάσεων που θα πρέπει να υλοποιηθούν άμεσα.

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ CAREER GATE TEST Κ.17

Κατσανέβας Θεόδωρος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιά

Στη σύγχρονη εποχή, οι προβλέψεις των επαγγελματικών προοπτικών αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Αυτό βέβαια δεν μπορεί να φτάνει στην υπερβολή, αφού πρώτιστο κριτήριο παραμένει πάντοτε η κατάλληλη σύζευξη της προσωπικότητας, των ενδιαφερόντων, των κλίσεων, των δυνατοτήτων με το επάγγελμα ή τα επαγγέλματα και κατά δεύτερο λόγο οι προβλέψεις και άλλα δεδομένα. Όταν ένα επάγγελμα δεν ταιριάζει με την προσωπικότητα, τα ενδιαφέροντα, τις κλίσεις, τις προτιμήσεις ενός ατόμου, τότε πρέπει να το αποφύγει, ακόμα και αν για το επάγγελμα αυτό διαγράφονται πολύ καλές προοπτικές στην αγορά εργασίας. Επίσης, είναι λάθος να επιλέγεται ένα επάγγελμα με μόνο και αποκλειστικό κριτήριο ότι ταιριάζει με την προσωπικότητα, τις κλίσεις, και τις προτιμήσεις του.

Αυτό ισχύει για την περίπτωση ατόμων με υψηλές επιδόσεις, ισχυρή θέληση και επιμονή, τα οποία μπορούν να επιλέξουν από ευρύ πεδίο επαγγελμάτων που ταιριάζουν στην προσωπικότητα και τα ενδιαφέροντά τους, ακόμα και από εκείνα που έχουν αρνητικές προοπτικές στην αγορά εργασίας. Αντίθετα, άτομα με χαμηλές επιδόσεις και αδύναμη θέληση είναι προτιμότερο να επιλέγουν επαγγέλματα που κατά πρώτο λόγο ταιριάζουν στην προσωπικότητά τους και κατά δεύτερο έχουν καλές προοπτικές στην αγορά εργασίας.

Στα κριτήρια για τις επιλογές σπουδών και επαγγέλματος υπεισέρχονται φυσικά και άλλοι παράγοντες όπως οικογενειακή παράδοση, οικονομικά δεδομένα, τόπος καταγωγής, βαθμός δυσκολίας εισαγωγής στα ΑΕΙ-ΑΤΕΙ, περιοχή όπου βρίσκονται διάφορες σχολές σε σχέση με τον τόπο κατοικίας του υποψήφιου, τυχαία γεγονότα, κλπ. Γενικότερα, κατά σειρά αξιολόγησης, τα βασικά κριτήρια για την επιλογή σπουδών και επαγγέλματος μπορεί να οριοθετηθούν ως εξής:

- 1) Αυτογνωσία, ενδιαφέροντα, κλίσεις, προτιμήσεις, κατάλληλη σύζευξη της προσωπικότητας του υποψήφιου με σπουδές και επαγγέλματα
- 2) Ικανότητες, δεξιότητες, επιδόσεις, θέληση, αξίες, στόχοι, φιλοδοξίες
- 3) Προοπτικές στην αγορά εργασίας των επαγγελμάτων που συνδέονται με τις επιλεγόμενες σπουδές
- 4) Οικογενειακή παράδοση, κουλτούρα, οικονομικές δυνατότητες, τόπος κατοικίας σε σχέση με την περιοχή όπου βρίσκονται τα επιλεγόμενα τμήματα σχολών, τυχαία γεγονότα.

Τα ως άνω κριτήρια δεν αξιολογούνται ή αξιοποιούνται μεμονωμένα, αλλά σε συνδυασμό μεταξύ τους και κατά το δυνατόν σε συνάρτηση με τις παραπάνω παραδοχές. Αυτονόητο είναι ότι, η ικανότητα, τα ταλέντα, η επιμέλεια, η εργατικότητα, η θέληση, συναισθηματική νοημοσύνη, αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις για την επαγγελματική ανέλιξη. Για μεσαία και υψηλόβαθμα επαγγέλματα, απαραίτητα δεδομένα είναι επίσης, η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, των υπολογιστών και η διαρκής ανανέωση των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την άσκησή τους, γι' αυτό και αναγκαία είναι σήμερα η δια βίου εκπαίδευση

και κατάρτιση. Τέλος, τονίζεται ότι ολοκληρωμένος επαγγελματίας και άνθρωπος είναι εκείνος που γηράσκει αεί διδασκόμενος, φροντίζει για την εγκυκλοπαιδική του μόρφωση και ενδιαφέρεται για ευρύτερες πτυχές της επιστήμης, της τέχνης, του περιβάλλοντος,, της ισονομίας και της ευμάρειας και των συνανθρώπων του. Γιατί όπως «δεν είναι αποδεκτή η ύπαρξη του πλούτου χωρίς μόχθο και της πολιτικής χωρίς αρχές, δε νοείται η καλλιέργεια της επιστήμης χωρίς ανθρωπιά».

ΑΝΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ: ΜΗΠΩΣ Ο ΡΗΓΑΣ ΕΙΝΑΙ ΠΑΛΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ;

Τραχανάς Στέφανος
Διευθυντής Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης

Όταν ο Ρήγας Φεραίος έγραψε το «Φυσικής Απάνθισμα» είχε ως ρητό στόχο του να καταπολεμήσει τις δεισιδαιμονίες και τις προλήψεις που «ανθούσαν» τότε μεταξύ των υπόδουλων Ελλήνων. Σήμερα -διακόσια πενήντα χρόνια μετά τη γέννησή του- κάποιες από τις παλιές δεισιδαιμονίες έχουν εκλείψει αλλά άλλες φαίνεται να έχουν πάρει τη θέση τους. Απόδειξη το πλήθος και η υψηλή «ακροαματικότητα» σχετικών τηλεοπτικών εκπομπών καθώς και η πληθώρα αντίστοιχων περιοδικών ή βιβλίων. Στην επιστημονική -υποτίθεται- εποχή μας ο ανορθολογισμός και οι παραεπιστήμες έχουν ευρύτατη -και, δυστυχώς, αυξανόμενη- απήχηση ακόμα και μεταξύ ανθρώπων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Το οποίο συνιστά μια εμφανή αποτυχία του εκπαιδευτικού συστήματος σ' όλο τον κόσμο. Ο σκοπός της ομιλίας είναι να θέσει αυτό το ζήτημα -χρησιμοποιώντας αντιπροσωπευτικά παραδείγματα παραφυσικών φαινομένων ευρείας «χρήσεως» (πυροβασία, τηλεπάθεια, αστρολογία κ.λ.π.) -και να προκαλέσει τον προβληματισμό όλων μας. Έχει να παίξει κάποιο ρόλο μια σύγχρονη εκπαίδευση σ' αυτό το θέμα;

ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

Φρυδάκη Ευαγγελία
Επίκουρη Καθηγήτρια Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Μετά από μια περίοδο στην οποία η τεχνική και εργαλειακή σκέψη κυριάρχησε στην εκπαίδευση, κοντά στο 1990 εμφανίζεται στον ερευνητικό και ακαδημαϊκό χώρο ένα ανανεωμένο ενδιαφέρον για τους τρόπους με τους οποίους οι αξίες μπορούν να αποτελούν μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η μελέτη αυτή είναι μια επισκόπηση ερευνών από το διεθνή χώρο, που εστιάζουν σε ερωτήματα σχετικά με το αν, σε ποιο βαθμό και με ποιους τρόπους, οι διδάσκοντες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενσωματώνουν τις αξίες τους στη διδακτική πράξη. Στόχος της μελέτης είναι να φωτίσει τους όρους του συγκεκριμένου παιδαγωγικού διαλόγου και να συμβάλει στη διάχυση του σχετικού προβληματισμού στη χώρα μας.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας επιχειρείται μια εννοιολόγηση του όρου αξίες σε διαφορετικά, ως προς την υποκείμενη φιλοσοφική παράδοση, εκπαιδευτικά κινήματα. Στο εννοιολογικό πλαίσιο του καθενός από αυτά τόσο η ο ίδιος ο όρος αξίες όσο και η θέση του διδάσκοντα στη διαδικασία διαμόρφωσής τους ορίζονται ή νοηματοδοτούνται διαφορετικά. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας παρουσιάζονται έρευνες της τελευταίας -κυρίως- δεκαεπταετίας, που επικεντρώνονται στους ποικίλους τρόπους με τους οποίους οι διδάσκοντες εντάσσουν αξίες

-εμπρόθετα ή όχι- στη διδακτική διαδικασία, επηρεάζοντας, έτσι, τη διαδικασία διαμόρφωσης των αξιών στους μαθητές τους. Το φάσμα των τρόπων περιλαμβάνει το σχεδιασμό του μαθήματος και τις διδακτικές αποφάσεις, την προσωπική τους στάση απέναντι στο μάθημα που διδάσκουν, τους εναλλακτικούς τρόπους προσέγγισης ή νοηματοδότησης ενός κειμένου ή οποιουδήποτε γνωστικού θέματος, καθώς και τον τύπο της αλληλεπίδρασής τους με τους μαθητές. Τα ερευνητικά ευρήματα, καθώς και ο σχολιασμός τους με τα εννοιολογικά εργαλεία που αναδύθηκαν στο πρώτο μέρος, αναδεικνύουν τον κρίσιμο ρόλο των αξιακών προσανατολισμών των διδασκόντων. Η όλη συλλογιστική της μελέτης οδηγεί στον επαναπροσδιορισμό κάποιων προτεραιοτήτων σχετικά με την εκπαίδευση των μελλοντικών καθηγητών, οι οποίοι θα ήταν χρήσιμο να εκπαιδευτούν και στην απόκτηση δεξιοτήτων για την αναγνώριση και τον κριτικό αναστοχασμό πάνω στις ίδιες τους τις αξίες.

Η ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Χαραλαμπάκης Χριστόφορος
Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Στην παρούσα εισήγηση εξετάζεται αναλυτικά η γλωσσική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης με όλες τις εσωτερικές αντιφάσεις και τα αδιέξοδα στα οποία έχει περιέλθει. Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να λάβει σοβαρά υπόψη του τη διαμορφούμενη νέα γλωσσική πραγματικότητα. Η προώθηση της πολυγλωσσίας και του πολυπολιτισμού αποτελεί ένα από τα καίρια θέματα στα οποία πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας κατά τα επόμενα χρόνια, προκειμένου να ανταποκριθούμε στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στην Ευρώπη και τον κόσμο ολόκληρο. Το ζητούμενο είναι με ποιους τρόπους θα προωθήσουμε τη διδασκαλία των λιγότερο ομιλούμενων και διδασκόμενων γλωσσών στην Ευρώπη, στις οποίες συγκαταλέγεται και η γλώσσα μας, έτσι ώστε να φανεί έμπρακτα το ενδιαφέρον μας και να ενισχύσουμε σε άλλες χώρες τη διδασκαλία της Νεοελληνικής. Για πολλούς λόγους επιβάλλεται να δοθεί έμφαση στις γλώσσες που ομιλούνται στη Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη και στις Παρευξείνιες χώρες. Το Portfolio γλωσσών, που θέσπισε το Συμβούλιο της Ευρώπης, πρέπει να ξεκινήσει από το Δημοτικό Σχολείο.

Επιβάλλεται να τονιστεί emphatically ότι δεν μπορεί να υπάρξει αποτελεσματική διδασκαλία των ξένων γλωσσών, αν ο μαθητής δεν γνωρίζει σε βάθος τους μηχανισμούς λειτουργίας, τη δομή και οργάνωση της μητρικής του γλώσσας, πάνω στην οποία θα στηριχτεί η εκμάθηση οποιασδήποτε άλλης γλώσσας. Σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο, στον οποίο κυριαρχεί η παγκοσμιοποιημένη οικονομία, είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωση κάθε λαού η διατήρηση της πολιτιστικής του ταυτότητας, η οποία δεν μπορεί παρά να συνδέεται αναπόσπαστα και με τη γλώσσα. Η ανάπτυξη πολλαπλών ταυτοτήτων αποτελεί αίτημα των καιρών, το σταθερό όμως έρεισμα επιβάλλεται να είναι το τοπικό και το εθνικό στοιχείο, πάνω στα οποία πρέπει να οικοδομείται η ευρωπαϊκή ταυτότητα και κατ' επέκταση ο «κοσμοπολιτισμός».

Τέλος, διατυπώνονται σκέψεις για το μέλλον της ελληνικής γλώσσας στα πλαίσια της Ενωμένης Ευρώπης.

**ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΠΑ.Λ. - ΕΠΑ.Σ**

**Ο ΓΥΓΗΣ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ ΚΑΙ Ο ΦΡΟΝΤΟ ΤΟΥ ΤΟΛΚΙΝ
(ΔΥΟ ΔΑΚΤΥΛΙΔΟΚΟΥΒΑΛΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΕΛΕΞΕ Η ΜΟΙΡΑ
ΤΥΧΑΙΑ). ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ – ΔΙΑΦΟΡΕΣ – ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ
ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΕΩΝ**

Αλεξανδρίδης Γ. Αλέξανδρος
Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να παρουσιάσει το μοτίβο ενός μαγικού δακτυλιδιού, όπως αυτό αξιοποιείται σε ένα αρχαίο κείμενο και σε μια σύγχρονη κινηματογραφική τριλογία. Παρουσιάζεται αναλυτικά η ιστορία του Γύγη, την οποία αφηγείται ο Γλαύκων στην πλατωνική «Πολιτεία» και σχολιάζονται οι παράμετροί της σε σχέση με το θέμα του δικαίου. Στη συνέχεια σκιαγραφείται η προσωπικότητα του τολκινικού δακτυλιδουβαλητή, του Φρόντο, όπως αυτός εμφανίζεται στη γνωστή κινηματογραφική τριλογία «Ο Άρχοντας των Δακτυλιδιών». Στο τελευταίο μέρος πραγματοποιείται προσπάθεια συγκριτικής παρουσίασης των δύο διηγήσεων (Γύγη – Φρόντο) και επιχειρείται ο εντοπισμός ομοιοτήτων, διαφορών, καθώς και ανάλυση της διακειμενικότητας των ιδεών και των συλλήψεων.

Σε γενικές γραμμές διαπιστώνουμε από τη συγκριτική μελέτη τα εξής: Πλάτωνα και Τόλκιν ασχολούνται ο καθένας από τη δική του σκοπιά και με τα δικά του πιστεύω, αξιοποιώντας τα δεδομένα της εποχής τους και τις εμπειρίες ζωής που αποκόμισαν, με το τεράστιο θέμα του δικαίου στην κοινωνική πραγματικότητα. Τους απασχολούν τα διττά αντικρουόμενα ζεύγη καλού – κακού, ευτυχίας – δυστυχίας, γνώσης – άγνοιας, δικαιοσύνης – αδικίας, γενναιότητας – δειλίας, κοινωνικής προσφοράς – απραγίας, αρμονίας – δυσαρμονίας και οραματίζονται την κυριαρχία του αγαθού σε ένα «φωτεινό», δηλαδή ευτυχισμένο και αρμονικό κόσμο.

Εξόφθαλμες ομοιότητες που αποκαλύπτονται ανάμεσα στον Πλάτωνα και τον Τόλκιν σε σχέση με το μοτίβο του δακτυλιδιού είναι οι εξής:

α) Διαπιστώνεται μία κλιμάκωση συσσωρευμένης αρνητικής ενέργειας στα δύο δακτυλίδια, προϊόν ίσως μιας διακειμενικότητας ιδεών, την οποία εφάρμοσε ο Τόλκιν, μελετώντας τον Πλάτωνα.

β) Τα δύο δακτυλίδια δίνουν τη δυνατότητα στους κατόχους τους να γίνονται αόρατοι.

γ) Ο Πλάτων τοποθετεί το δακτυλίδι του στα έγκατα της γης. Αποκαλύπτεται δε η ύπαρξη του μετά από ένα φοβερό σεισμό. Και ο Τόλκιν σημειώνει ότι το δακτυλίδι της ιστορίας του φτιάχτηκε στη λάβα των σπλάχνων της γης, δηλαδή στα σκοτεινά ρήγματα που οδηγούν στο κέντρο της.

Οι δακτυλιδουβαλητές κάποτε αποσύρονται. Μια γνωριμία του Πλάτωνα με το Φρόντο ίσως έκανε το μεγάλο στοχαστή να τοποθετήσει το νεαρό χόμπι στην ελίτ τάξη των φιλοσόφων – βασιλέων της «Πολιτείας» του, ακόμη κι αν ήταν κάτω από 50 ετών.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τριανταφύλλου Τριαντάφυλλος
Μαθηματικός – MSc, Συγγραφέας - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Με την παρούσα εργασία θα προσπαθήσουμε να εκτιμήσουμε τα προβλήματα της διδασκαλίας των Μαθηματικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και να επισημάνουμε - αναδείξουμε κάποιες από τις αιτίες, από λάθη ή εμπόδια, που οδηγούν σε αυτά τα αποτελέσματα ικανά να δυσκολεύουν τη μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Κριτήριο για την εκτίμηση που θα επιχειρήσουμε, είναι ο βαθμός προσέγγισης των στόχων που έχουν τεθεί για τη διδασκαλία των Μαθηματικών στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση από το Υπουργείο Παιδείας και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) αλλά και από τους καθαρά διδακτικούς ή επιστημολογικούς χώρους.

Είναι πλέον ευρέως γνωστό, τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές στη τρίτη βαθμίδα της εκπαίδευσης. Τα αναλυτικά προγράμματα, η διασύνδεση των Μαθηματικών προγραμμάτων των δύο αυτών βαθμίδων αλλά και ο τρόπος προσέγγισης των εννοιών καθώς και ο τρόπος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, είναι από τα αγκάθια της εναλλαγής των δύο τελευταίων βαθμίδων εκπαίδευσης. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει η σχολική πρακτική (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια) να εναρμονιστεί με σύγχρονους τρόπους διδασκαλίας, σε πραγματικές συνθήκες, ώστε να υλοποιηθούν οι βασικοί στόχοι που οριοθετούνται κάθε φορά από το αναλυτικό πρόγραμμα, να ελαχιστοποιηθούν τα προβλήματα, να αξιολογηθεί η μάθηση και κατά συνέπεια το αναλυτικό πρόγραμμα.

Στο πρώτο μέρος θα αναφερθούμε σε ορισμένους από τους στόχους της διδασκαλίας των Μαθηματικών και ανώτερων Μαθηματικών στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση αντίστοιχα.

Στο δεύτερο μέρος θα παρουσιάσουμε μερικά προβλήματα που εμφανίζονται κατά την διαδικασία μάθησης ή διδασκαλίας των Μαθηματικών σε επίπεδο λαθών και εμποδίων.

Τέλος στο τρίτο μέρος θα αναφερθούμε σε προβλήματα – εμπόδια που συνάντησαν πρωτοετείς φοιτητές του Μαθηματικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών σε μερικές ερωτήσεις από το χώρο της γεωμετρίας και της ανάλυσης, ένα στατιστικό δείγμα της περιόδου 2003 – 2004.

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Δρ Αμπελάς Ιωάννης – Παναγιώτης
Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Είναι κοινός τόπος πως η διδακτική προσέγγιση της φιλοσοφίας χαρακτηρίζεται από μία ιδιαιτερότητα που την καθιστά εκ των πραγμάτων δύσκολη υπόθεση τόσο για το διδάσκοντα όσο και για το μαθητή. Ο Θεόφιλος Βέικος είχε επισημάνει χαρακτηριστικά ότι «η σχολική φιλοσοφία δεν φημίζεται και πολύ για τη δημοτικότητά της». Με την εισήγησή μας φιλοδοξούμε να καταθέσουμε συγκεκριμένες προτάσεις που μπορούν να καταστήσουν τη φιλοσοφία το κατεξοχήν μάθημα κριτικής σκέψης και να την ανανεώσουν. Αρχικά, θα αναλυθεί η

αναγκαιότητα του να απαλλαγεί οριστικά η διδασκαλία του μαθήματος από την επιβεβαίωση του «εγώ» του διδάσκοντα ή της αυθεντίας του σχολικού βιβλίου. Στη συνέχεια, θα υποστηριχθεί ότι ο διάλογος, χωρίς όμως προκαθορισμένες απαντήσεις οι οποίες δεν προάγουν αλλά καταπιέζουν τη φιλοσοφική σκέψη, συνιστά την ουσία του «φιλοσοφείν», αν αναλογιστούμε τη διαχρονική αξία της σωκρατικής μεθόδου. Παράλληλα, θα γίνει λόγος για την ανάγκη αξιοποίησης των ίδιων των φιλοσοφικών κειμένων ύστερα από επιλογή κατάλληλων αποσπασμάτων, με ελεύθερη συζήτηση, γεγονός που μπορεί πραγματικά να συμβάλει στη διεύρυνση του πνευματικού ορίζοντα του μαθητή και στην καλλιέργεια της κριτικής ικανότητάς του. Το κείμενο κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, τις οποίες και θα περιγράψουμε, γίνεται πλέον το επίκεντρο του μαθήματος και όχι ο καθηγητής. Έτσι, αποτελεί ένα ισχυρό και συνάμα ελκυστικό παιδαγωγικό τέχνασμα. Επίσης, αναφέροντας συγκεκριμένα παραδείγματα θα γίνει αντιληπτό το πώς η σύνδεση της φιλοσοφίας με άλλες επιστήμες (αστρονομία, φυσική) και πνευματικές δραστηριότητες του ανθρώπου (θρησκεία, τέχνη) μέσω της διαθεματικής προσέγγισης και της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών (προβολή dvd, βιντεοταινιών, διαδίκτυο) μπορεί να αναδείξει τη διαχρονικότητα των φιλοσοφικών προβληματισμών. Αξιοποιώντας, τέλος, τη μοναδικότητα της φιλοσοφίας ότι δηλαδή αφορά προβλήματα που δεν απασχολούν μόνο τους ειδικούς αλλά όλους τους ανθρώπους, θα αναδειχθεί με συγκεκριμένα παραδείγματα-φιλοσοφικές ασκήσεις ο βιωματικός χαρακτήρας της φιλοσοφίας και θα επιτευχθεί η επικαιροποίησή της. Επομένως, τελικό ζητούμενο της εισήγησής μας αποτελεί να πάψει η φιλοσοφία να θεωρείται ένα ακόμη μάθημα απομνημόνευσης, αλλά αντίθετα αφορμή για θεμελιακό προβληματισμό και διανοητική άσκηση των μαθητών.

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (16^{0Σ}-17^{0Σ} ΑΙ.)

Δρ. Αναστασία Μαρκομιχλάκη
Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Η Κρητική Λογοτεχνία της ακμής (16^{0Σ}-17^{0Σ} αι.) διδάσκεται σε δύο τάξεις της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: αποσπάσματα περιλαμβάνονται στα διδακτικά βιβλία των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ΄ Γυμνασίου και Α΄ Λυκείου, υπάρχει σχετικό κεφάλαιο στο καινούργιο βιβλίο της Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου), ενώ έργα του Κρητικού θεάτρου εξετάζονται και στο βιβλίο Θεατρολογίας που διδάσκεται κατ' επιλογήν στην Α΄ Λυκείου.

Με την προτεινόμενη ανακοίνωση επιδιώκεται:

Α) Να ενημερωθούν οι συνάδελφοι (φιλολόγοι, θεατρολόγοι) που διδάσκουν τα σχετικά αντικείμενα, πάνω στις τρέχουσες επιστημονικές προσεγγίσεις των έργων όπως αυτές αποτυπώνονται στα ειδικά συνέδρια του χώρου (Διεθνή Κρητολογικά, «Neograeca Medii Aevi», καθώς και επιμέρους συμπόσια με στενότερη θεματική), στις πρόσφατες κριτικές εκδόσεις και σε ειδικές μονογραφίες.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον *Ερωτόκριτο* του Βιτσέντζου Κορνάρου, που η οπτική γωνία της μελέτης του άλλαξε άρδην μετά την κυκλοφορία της μονογραφίας του Massimo Peri, *Του πόθου αρρωστημένος. Ιατρική και ποίηση στον «Ερωτόκριτο»* (1999), ενώ αναμένεται οι σχετικές σπουδές να προωθηθούν ακόμη περισσότερο με την κυκλοφορία ενός μνημειώδους συλλογικού τόμου από τη Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη (Ηράκλειο, Νοέμβριος 2006)

αποκλειστικά για την ποιητική του έργου (*Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο*, επιμ. Σ. Κακλαμάνης).

Β) Να συνδεθούν τα παραπάνω με τη διδασκαλία των αποσπασμάτων των αντίστοιχων έργων που υπάρχουν στα σχολικά βιβλία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Δρ. Γαλίτης Ν. Παντελής
Μηχανολόγος Μηχανικός - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Η προσπάθεια αναζήτησης διδακτικών προσεγγίσεων στην ουσιαστικότερη εφαρμογή των εργαστηριακών μαθημάτων στην Τεχνική Εκπαίδευση, τόσο ως κινήτρου αφύπνισης του ενδιαφέροντος των μαθητών, όσο και ως διαδικασία σύνδεσης της εργαστηριακής άσκησης με την πρακτική εφαρμογή της σε πραγματικές συνθήκες, αποτελεί το σκοπό της εισήγησης αυτής.

Με δεδομένη από τη μια την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων αναγωγής των εργαστηριακών ασκήσεων σε συνθήκες πραγματικής πρακτικής, με τη συνακόλουθη αντιμετώπιση των εγγενών δυσκολιών που ανακύπτουν απ' αυτήν, και από την άλλη τη μη εφαρμογή της προβλεπόμενης διασύνδεσης της Τεχνικής Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας στα πλαίσια την πρακτικής εξάσκησης των μαθητών της, η διερεύνηση ουσιαστικών προτάσεων προς την κατεύθυνση της ωφέλειας των μαθητών σε πρακτική εξάσκηση και ουσιαστική εμπειρία προβάλλει επιτακτική.

Στα πλαίσια πραγματοποίησης των εργαστηριακών μαθημάτων στην Τεχνική Εκπαίδευση με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που τη διέπει, παρατίθενται κάποιες σκέψεις – προτάσεις – πρακτικές, οι οποίες ευελπιστούν να συνεισφέρουν στη διαλεκτική της ουσιαστικής πρακτικής εξάσκησης των μαθητών της.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Μολασιώτη Θεολογία
Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Σύμφωνα με το ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα και τις οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας ως μέθοδος διδασκαλίας της λογοτεχνίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ορίζεται η Ερμηνευτική. Σε θεωρητικό επίπεδο η Ερμηνευτική μέθοδος μπορεί να θεωρηθεί ως μια σειρά ενεργειών, μέσα από τις οποίες ο αναγνώστης μαθαίνει να ανταποκρίνεται βιωματικά στα κείμενα αλλά και να τα χειρίζεται με επάρκεια.

Η παρούσα εισήγηση διερευνά τα εξής ερωτήματα: αποτελεί η διδακτική διαδικασία στο μάθημα της λογοτεχνίας Θεωρητικής Κατεύθυνσης της Γ' τάξης Λυκείου, όπως περιγράφεται στα επίσημα κείμενα (Πρόγραμμα Σπουδών, Οδηγίες διδασκαλίας, Βιβλίο για τον καθηγητή και Βιβλίο Αξιολόγησης) μια υπεύθυνη ερμηνευτική δραστηριότητα ή περιορίζεται από δεσμευτικές οδηγίες και έτοιμες ερμηνείες; Πώς μπορούμε να αναδείξουμε κατά τη διδακτική διαδικασία τη

δυναμική που έχει η λογοτεχνία να δημιουργεί το πλαίσιο για την κατανόηση του εαυτού μας, της εμπειρίας μας και του κόσμου μέσα στον οποίο ζούμε;

Ως προς το πρώτο ερώτημα η έρευνά μας καταλήγει στα εξής συμπεράσματα: οι επίσημες διακηρύξεις για τους στόχους της Ερμηνευτικής μεθόδου είναι ασαφείς, παραπέμπουν σε συγκρουόμενες παιδαγωγικές και λογοτεχνικές θεωρίες και προκαλούν σύγχυση, ενώ οι οδηγίες για την εφαρμογή της μεθόδου στο μάθημα της λογοτεχνίας Θεωρητικής Κατεύθυνσης της Γ΄ τάξης Λυκείου έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα και υποστηρίζουν τον τεράστιο εξεταστικό μηχανισμό.

Ως προς το δεύτερο ερώτημα η πρότασή μας στηρίζεται στον επικοινωνιακό χαρακτήρα της λογοτεχνικής διδασκαλίας ως μεσολαβητικής πράξης που διευκολύνει την επικοινωνία του δέκτη-μαθητή/αναγνώστη και του διδάσκοντα/συν-αναγνώστη με το κείμενο ως τόπο συνερμηνείας. Η καλλιέργεια κριτικού στοχασμού προϋποθέτει την τοποθέτηση του λογοτεχνικού κειμένου μέσα στην πολύμορφη πολιτική του νοήματος που διέπει την καθημερινή εμπειρία και δράση του έφηβου μαθητή, που από τη φύση του αναζητά σημεία αναφοράς αλλά και αμφισβητεί τις έτοιμες αλήθειες.

Η ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

Δρ. Αραμπατζή Χριστίνα
Ιστορικός - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα διανύει το τελευταίο διάστημα μια φάση αναδιάρθρωσης. Οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι αλλαγές στη σύνθεση του μαθητικού δυναμικού απαιτούν μεταρρυθμίσεις. Το σχολείο οφείλει να είναι ανοιχτό στην κοινωνία και να την αφογκράζεται, να παρακολουθεί την τεχνολογία και να κατευθύνει τους μαθητές στη συνεργασία και τη συνδιερεύνηση, λαμβάνοντας υπόψη και αξιοποιώντας τα βιώματά τους καθώς και τις ανάγκες και τις ικανότητές τους. Πρέπει επίσης να κινητοποιεί το ενδιαφέρον για πραγματική μάθηση, να κοινωνικοποιεί και να αντιμετωπίζει προβλήματα όπως εκείνο της εκπαιδευτικής προσέγγισης της πολυπολιτισμικότητας.

Σήμερα σε ένα σημαντικό πλέον ποσοστό φοιτούν στο σχολείο μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Για την επιτυχή ένταξή τους στη σχολική διαδικασία απαραίτητη προϋπόθεση είναι η αναπροσαρμογή του αναλυτικού προγράμματος, των διδακτικών μεθόδων και των συμπεριφορών με στόχο την αναγνώριση και αξιοποίηση της πολιτισμικής ετερότητας για τον εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Χρειάζεται ως εκ τούτου ευέλικτος προγραμματισμός του διδακτικού έργου και σχολείο «ανοιχτών οριζόντων», στο οποίο αφενός απορρίπτεται η περιχαράκωση σε στεγανά που κατακερματίζουν τη γνώση, ενώ αφετέρου καλλιεργούνται δεξιότητες, και ενισχύεται η αυτοπεποίθηση. Προς την κατεύθυνση αυτή κινείται η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, η διδασκαλία σε ομάδες με βάση σχέδια εργασίας (projects) και χρήση θεματικών διεπιστημονικών ενοτήτων.

Η διαθεματική προσέγγιση της σχολικής γνώσης και η διαπολιτισμική αντιμετώπιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη διδασκαλία της Ιστορίας (όπως και σε άλλα μαθήματα) απαιτούν και παρέχουν ευκαιρίες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης. Συμβάλλουν ακόμη στην πολύπλευρη προσέγγιση της ιστορικής ύλης με τη διερεύνηση πηγών, την κατασκευή και αξιοποίηση χαρτών, τη συλλογή μαρτυριών και την αξιολόγηση των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών,

πολιτικών στοιχείων που εμπλέκονται σε διάφορα γεγονότα. Έτσι γίνεται περισσότερο ελκυστικό και εύληπτο το μάθημα, ενώ αξιοποιούνται και αναπτύσσονται δεξιότητες.

**Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΙΣ ΣΥΜΠΛΗΓΑΔΕΣ ΤΟΥ Α.Π.
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ:
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΟ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ**

Δρ. Διάμεση Κυριακή
Γαλλικής Φιλολογίας - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Το 1998-2000 κυκλοφορεί στα πλαίσια του «Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών» μέσα στο «Πρόγραμμα Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», το αναλυτικό πρόγραμμα για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας. Τα σχολικά εγχειρίδια για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας («Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας») για το Γυμνάσιο, μέσα από τα οποία οι διδάσκοντες καλούνται να εφαρμόσουν αυτό το αναλυτικό πρόγραμμα, άρχισαν να εκδίδονται το 1976.

Το 2002 τα βιβλία της λογοτεχνίας για το Γυμνάσιο αλλάζουν, «ανακαινίζονται». Έτσι οι διδάσκοντες καλούνται να διδάξουν με τις αναθεωρημένες εκδόσεις των σχολικών εγχειριδίων, σύμφωνα με το καινούριο αναλυτικό πρόγραμμα, αυτό του 1998-2000. Το 2006 ο καθηγητής καλείται να διδάξει σύμφωνα με το «Πρόγραμμα Σπουδών» του 1998-2000 καινούρια σχολικά εγχειρίδια για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας.

Σκοπός της έρευνας είναι να μελετήσει:

α) τη σχέση Αναλυτικών Προγραμμάτων και σχολικών εγχειριδίων για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από το 1998 μέχρι σήμερα,

β) τη θέση του διδάσκοντα μπροστά στις αλλαγές των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των Εγχειριδίων, την ενημέρωση και την επιμόρφωση για να μπορέσει να υλοποιήσει νέες εκπαιδευτικές πρακτικές και

γ) τη συμμετοχή των μάχιμων εκπαιδευτικών στη σύνταξη των αναλυτικών προγραμμάτων και στη συγγραφή των νέων εγχειριδίων.

Μέσα από την έρευνα αποδεικνύεται ότι η σχέση «αμηχανίας» μεταξύ αναλυτικών προγραμμάτων και σχολικών εγχειριδίων, είτε φέρνει το διδάσκοντα σε δύσκολη θέση, είτε τον οδηγεί σε αδιαφορία, σε αποστασιοποίηση από τα εκπαιδευτικά δρώμενα. Η έλλειψη ενημέρωσης και επιμόρφωσης τον οδηγεί σε απογοήτευση και αίσθηση ματαιότητας και ματαιοπονίας.

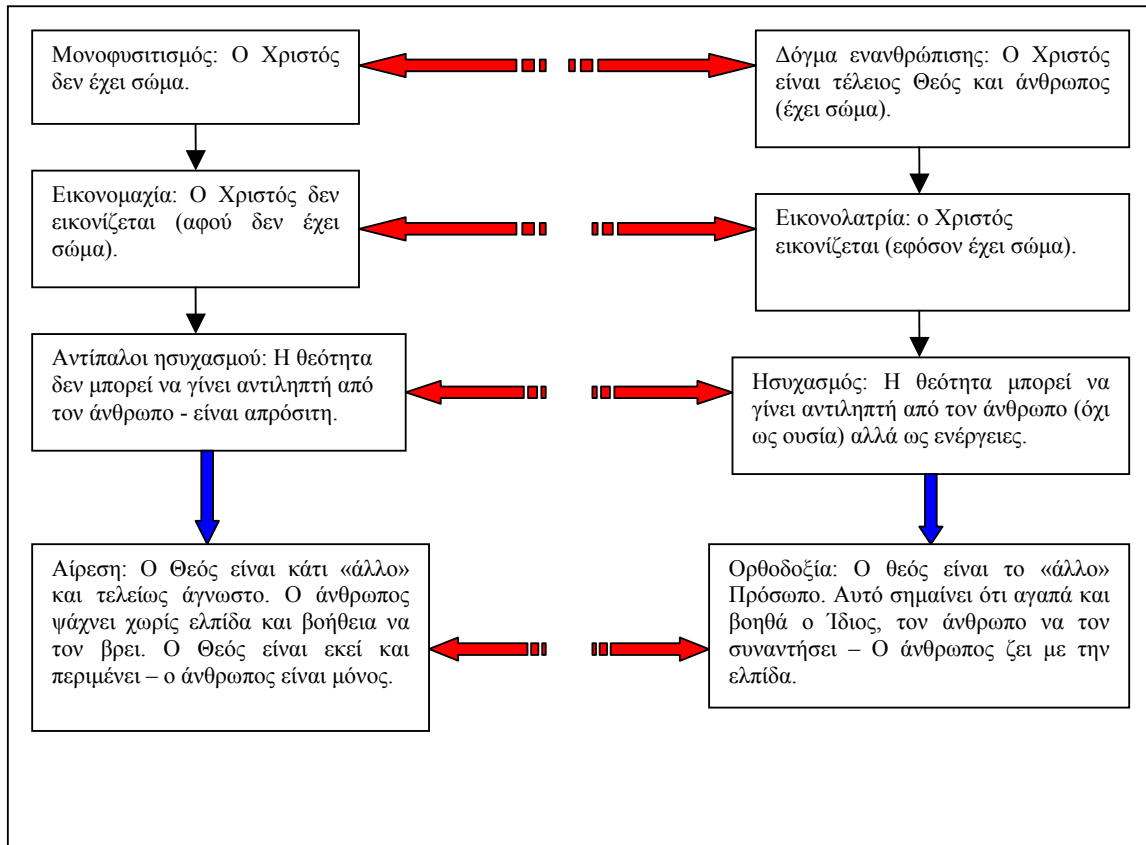
**ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ
ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Κεχαγιά Ευαγγελία
Θεολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Μάτος Αναστάσιος
Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Στην παρούσα εργασία θα εστιάσουμε στη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών στη Β' τάξη του Λυκείου και συγκεκριμένα στα πρώτα κεφάλαια του βιβλίου «Χριστιανισμός και Θρησκευματα» που ασχολούνται με δογματικά ζητήματα. Καθώς τα συγκεκριμένα μαθήματα

είναι και τα τελευταία στα οποία οι μαθητές μελετούν βασικά στοιχεία του ορθόδοξου δόγματος, θέσαμε ως διδακτικούς στόχους το να κατανοήσουν οι μαθητές, ολοκληρώνοντας τη φοίτησή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, «δύσκολα» (από διδακτική άποψη) θεολογικά ζητήματα, όπως τη γνωριμία του Θεού από τον άνθρωπο μέσω της σχέσης, την ενανθρώπιση, και τη δυνατότητα εικονισμού των αγίων προσώπων.

Πίνακας 1: Αναπαράσταση βασικών θεολογικών ζητημάτων και διακρίσεων

Η επίτευξη των παραπάνω διδακτικών στόχων επιδιώκεται να γίνει με την οικοδόμηση ενός εποικοδομητικού μαθησιακού περιβάλλοντος και με τη βοήθεια των Νέων Τεχνολογιών. Συγκεκριμένα χρησιμοποιούμε το εκπαιδευτικό λογισμικό «Κασταλία» (εγκεκριμένο από το Π.Ι., σχεδιασμός και υλοποίηση από τα Πανεπιστήμια Θεσσαλίας και ΕΚΠΑ) και δίνουμε στους μαθητές το ρόλο του κριτικού αναγνώστη κειμένων (κατάλληλων για το επίπεδο της τάξης τους) αλλά και άλλων πηγών σε μορφή εικόνας. Στη συνέχεια τους καλούμε να εμπλακούν (μέσα από δομημένες δραστηριότητες) στην κριτική επεξεργασία των πηγών αυτών, σε συζήτηση του νοήματός τους με τους συμμαθητές και με τον καθηγητή τους και τέλος, στην παραγωγή (με συνεργατικό τρόπο), μικρών σε έκταση κειμένων πάνω στα συγκεκριμένα θεολογικά ζητήματα.

Μέσα από τη μελέτη και το στοχασμό στα κείμενα αυτά, μας ενδιαφέρει οι μαθητές να εμπλουτίσουν και να εμπεδώσουν το περιεχόμενο των παραπάνω θεμάτων, αλλά και να διορθώσουν τυχόν παρανοήσεις τους από όλη τη διάρκεια της μέχρι τώρα γνωστικής επαφής τους με θέματα δογματικού περιεχομένου. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, με τη διδακτική αυτή δραστηριότητα επιδιώκεται να δημιουργήσουν μια συνεκτική αναπαράσταση για τα βασικότερα σημεία της ορθόδοξης πίστης: των δύο φύσεων του Χριστού (ενανθρώπιση) αλλά και της

εικονομαχίας (που αποτελεί σε μεγάλο βαθμό διαφορετική έκφραση του πρώτου). Η δραστηριότητα μπορεί να εμπλουτισθεί περαιτέρω και με κείμενα σχετικά με την ησυχαστική έριδα (το ζήτημα του αν είναι μεθεκτός ο Θεός μέσω της ουσίας Του ή των ενεργειών Του), καθώς στη βάση και των τριών αυτών ζητημάτων, υπάρχουν πολλά κοινά δογματικά δεδομένα.

Τα κείμενα που θα αξιολογηθούν για τη διδασκαλία είναι των Ιωάννου Δαμάσκηνου, Αγίου Θεοδώρου του Στουδίτη, Κάλλιστου Ware, Olivier Clement, Χρήστου Γιανναρά.

Η ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ-ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Δρ. Παπαχρήστου Μαρία
Νομικός - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση θεωρείται ως αποφασιστική καμπή στη ζωή των ατόμων. Σε αυτό το στάδιο οι νέοι πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν το μέλλον τους με βάση τις προτιμήσεις τους. Το σχολείο έχει καθήκον να οδηγήσει τους μαθητές αφενός να αποκτήσουν στάσεις ζωής και αφετέρου δεξιότητες ώστε να ανταποκριθούν επιτυχώς στη δυναμική της εξέλιξης της κοινωνίας και στην αυξανόμενη παγκοσμιοποίηση της επιστήμης μέσα στο πλαίσιο της διαρκούς ανθρώπινης ανάπτυξης. Όμως για την επίτευξη των σκοπών και στόχων της εκπαίδευσης είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν υγιείς διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ καθηγητών και μαθητών που θα στηρίζονται στην αλληλεπίδραση, στον αλληλοσεβασμό και στην αλληλοεκτίμηση.

Οι καλές σχέσεις μέσα στην τάξη απαιτούν από τον εκπαιδευτικό ευρύτητα πνεύματος, εγκαρδιότητα, επιμονή και υπομονή. Ακόμη είναι απολύτως απαραίτητη η οργάνωση του μαθησιακού υλικού με παιδοκεντρική αντίληψη η οποία θα υποστηρίζει ένα φιλικό και ήρεμο περιβάλλον μάθησης, ώστε να διαμορφωθούν οι καλύτερες προϋποθέσεις για υψηλά κίνητρα και επιδόσεις των μαθητών.

Δυστυχώς όμως τη διαμόρφωση των καλών διαπροσωπικών σχέσεων ανάμεσα στους καθηγητές και τους μαθητές, οι οποίες αποκτώνται με πολλή προσπάθεια, δυσκολεύουν και ίσως κάποιες φορές ανατρέπουν ορισμένοι μαθητές που νοιώθουν ανία, πλήξη, αδιαφορία για το έργο του σχολείου.

Πρόσφατη έρευνα του Ο.Ο.Σ.Α. για την εκπαίδευση και συγκεκριμένα για τα προβλήματα συμπεριφοράς των εφήβων στη σχολική τάξη, παρουσιάζει ότι η Ελλάδα έχει τα μεγαλύτερα προβλήματα πειθαρχίας στο μαθητικό πληθυσμό από όλες τις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α.. Όπως είναι φανερό οι διαπροσωπικές σχέσεις καθηγητών-μαθητών στην Ελλάδα δοκιμάζονται εξ' αιτίας της έλλειψης πειθαρχίας στη σχολική τάξη. Έρευνα δική μας με συμμετοχή 260 μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Πειραιά έδειξε ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις επηρεάζονται από τα προβλήματα πειθαρχίας στη σχολική τάξη και ακόμη ότι οι μαθητές επιθυμούν διακαώς τη βελτίωση των σχέσεων με τους καθηγητές. Όταν αυτές υπάρχουν, τότε παρατηρείται αύξηση της συμμετοχής των μαθητών στο μάθημα, με αποτέλεσμα ο εκπαιδευτικός να αισθάνεται αποτελεσματικός στο έργο του.

Στη σύγχρονη κοινωνία τα εκπαιδευτικά συστήματα των περισσότερων χωρών αναγνωρίζοντας την επίδραση των διαπροσωπικών σχέσεων στη μάθηση και στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού σχολείου προτείνουν την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε τεχνικές

καθοδήγησης και έλεγχου της τάξης, στην κοινωνική ψυχολογία, στην οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης.

ΤΟ ΔΙΠΟΛΟ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ ΣΤΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Δρ. Δεληγιάννης Ευάγγελος
Θεολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Καθώς το καινούριο βιβλίο των Θρησκευτικών της Α΄ Γυμνασίου δίδει έμφαση στην ιστορικότητα της Θείας Αποκαλύψεως, ο μαθητής εθίζεται σιγά - σιγά στην κατανόηση της συμπράξεως θείου και ανθρωπίνου παράγοντος στη διαμόρφωση των ιστορικών γεγονότων ή αντίθετα, των οδυνηρών συνεπειών μέσα στην ιστορία από τη διάσταση των δύο αυτών παραγόντων (με υπαίτιο τον άνθρωπο). Επιπλέον, η είσοδος στην ιστορία της ακτίστου θείας ενεργείας οδηγεί τον άνθρωπο σε κρίση συνειδήσεως καθώς καλείται να πει το ναι ή το όχι στην θεία κλήση για σωτηρία με ταυτόχρονο εξαγιασμό των προσπαθειών του για τη δημιουργία πολιτισμού ή, αντίθετα, με απόρριψη όποιων στοιχείων της βιωτής του δε συνάδουν με το ηθικώς δέον της κλήσεως αυτής.

Επιβάλλεται, συνεπώς, η συνεξέταση του ιστορικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος εντός του οποίου διαδραματίστηκαν τα γεγονότα εκείνα που αποτέλεσαν στάδια της Αποκαλύψεως του Θεού στον άνθρωπο προς πραγμάτωση του σχεδίου της Θείας Οικονομίας. Η ιστορία των λαών της Εγγύς Ανατολής, η ιστορία της Αιγύπτου, οι Ελληνιστικοί χρόνοι, η μελέτη του ελληνικού πολιτισμού, καθώς και εκείνου όλων των λαών της Ανατολής, αποτελούν αναγκαία στοιχεία για την κατανόηση των περιγραφόμενων γεγονότων στα βιβλία των Θρησκευτικών.

Ως παράδειγμα, προς θεμελίωση της ανωτέρω θέσεως, μπορεί να προσαχθεί η εκ μέρους του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου καταδίκη του ρατσισμού ο οποίος κυριαρχούσε στα χρόνια του στην εβραϊκή κοινωνία: απευθυνόμενος στους Φαρισαίους τόνισε χαρακτηριστικά πως δε θα έπρεπε να επαναπαύονται στο γεγονός ότι ήσαν απόγονοι του Αβραάμ, και συνεπώς στο ότι ήσαν ήδη σωσμένοι, αλλά θα έπρεπε να δείξουν έμπρακτα τη μετάνοιά τους για τα όποια αμαρτήματά τους προκειμένου να τύχουν της σωτηρίας. Η τοποθέτηση αυτή του Βαπτιστού, την οποία ο έφηβος διδάσκεται στη Β΄ Γυμνασίου, προϋποθέτει γνώση του βάθους της κλήσεως της Αγίας Τριάδας προς τον Αβραάμ και όλων των ιστορικών γεγονότων που οδήγησαν τελικώς στη διαμόρφωση ενός ενιαίου εβραϊκού έθνους και κράτους των οποίων η μελέτη έχει ήδη γίνει στην Α΄ Γυμνασίου. Ο ρατσισμός αυτός επίσης χρήζει ερμηνείας η οποία επίσης δίδεται στα τελευταία κεφάλαια του βιβλίου της Α΄ Γυμνασίου (Ελληνιστικοί χρόνοι, σύγκρουση Ελλήνων και Εβραίων, νίκη των Εβραίων, ήττα τους από τους Ρωμαίους και υποδούλωσή τους σε αυτούς).

Μια τέτοια μελέτη της ιστορίας, σαφώς διαθεματική, οδηγεί και στην εξέταση του ηθικού παράγοντος ο οποίος διακρίνεται σε κάθε ανθρώπινη ενέργεια με εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς τις συνέπειες, βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες, από συγκεκριμένες ενέργειες των ανθρώπων. Έτσι, αναδεικνύεται η διαφορετική οπτική των γεγονότων την οποία έχουν άνθρωποι και λαοί και οι μαθητές μπορούν να κάνουν συγκρίσεις αναπτύσσοντας τα ηθικά τους κριτήρια με άμεσες ευεργετικές συνέπειες για την κοινωνικοποίησή τους (ήδη αυτό επιχειρείται με τις ειδικές δραστηριότητες «Προσπαθώ να καταλάβω περισσότερο» του βιβλίου της Α΄ Γυμνασίου).

**Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ PROJECT ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Κοταρίνου Παναγιώτα, Μαθηματικός, Μ.Δ.Ε. - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Κουτλή Δέσποινα, Φυσικός - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Χρυσανθάκη-Αποστολοπούλου Νατάσσα, Φιλολόγος, Μ.Δ.Ε. - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Τόσο στα επίσημα αναλυτικά προγράμματα όσο και στη συνείδηση εκπαιδευτικών και μαθητών, τα Μαθηματικά φαίνεται να μη σχετίζονται με τις Δραματικές Τέχνες και τη Λογοτεχνία. Σε μια προσπάθεια σύνδεσής τους, πραγματοποιήθηκε μια σειρά πολιτιστικών δραστηριοτήτων που σχετίζονταν με τα Μαθηματικά, σε ένα τμήμα της Α΄ Λυκείου με στόχο την τροποποίηση των στάσεων και αντιλήψεων των παιδιών για τη Γεωμετρία και γενικότερα για τα Μαθηματικά.

Για να καλύψουμε τις διαφορετικές εμπειρίες, γνώσεις, κλίσεις και ενδιαφέροντα των παιδιών σχεδιάσαμε και εκπονήσαμε μια ποικιλία δραστηριοτήτων, όπως θεατρική παράσταση, “Εκφραστική ανάγνωση” διαλόγου, ανάγνωση και αφήγηση αποσπασμάτων από έργα μαθηματικής ή μη, λογοτεχνίας και τέλος αγώνα επιχειρηματολογίας. Οι πολιτιστικές αυτές δραστηριότητες είχαν στόχο να προσεγγίσουν τα παιδιά τη Γεωμετρία με βιωματικό τρόπο, να την εντάξουν στο ιστορικό της πλαίσιο, να τη δουν ως προϊόν της ανθρώπινης εμπειρίας και γενικότερα να νιώσουν ότι τα Μαθηματικά δεν είναι ψυχρή γνώση, αλλά μπορούν να συγκινούν και να συνεπαίρουν.

Στην παρούσα εργασία θα παρουσιάσουμε αναλυτικά τις διάφορες δραστηριότητες καθώς και το διαθεματικό-διεπιστημονικό project το οποίο έγινε με αφορμή τη θεατρική παράσταση, στα μαθήματα της Ιστορίας, των Αρχαίων και Νέων Ελληνικών, των Μαθηματικών, των Θρησκευτικών, των Αγγλικών και της Πληροφορικής. Το project αυτό είχε στόχο να διαπιστώσουν τα παιδιά την καθολικότητα της γνώσης, να εργαστούν δημιουργικά και ομαδικά, να ασκηθούν στη χρήση νέων τεχνολογιών, να καλλιεργηθεί η συνεργασία ανάμεσα στα μέλη της σχολικής κοινότητας και να αναδειχθεί η βιβλιοθήκη σε κέντρο μάθησης διαφορετικό από την κλασική αίθουσα διδασκαλίας.

Τέλος στην εργασία αυτή θα παρουσιάσουμε την αξιολόγηση του project, βάσει του ερωτηματολογίου που μοιράστηκε στα παιδιά σε σχέση με την επίδραση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων στις αντιλήψεις και τη στάση των παιδιών στα μαθηματικά.

**ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΗ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ:
ΑΝΑΒΙΩΝΟΝΤΑΣ Η΄ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ
ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΚΟΙΝΩΝΙΑΣ**

Βαμβούρη-Δημάκη Χριστίνα
Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Τα τελευταία χρόνια έχει ενταχθεί στο ωρολόγιο πρόγραμμα της τρίτης Γυμνασίου η διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας. Ο τίτλος του μαθήματος καταδεικνύει την ελαστικότητα στην επιλογή και την παρουσίαση του θέματος, που θα επιλέξει ο διδάσκων, ανάλογα με το ιστορικό υπόβαθρο κάθε μικροκοινωνίας.

Είναι, πρωταρχικά, αναγκαία η κατανόηση από τον καθηγητή του όρου «Τοπική Ιστορία» και των εκφάνσεων του πολιτισμού που εμπεριέχει αυτός. Στη συνέχεια θα πρέπει να οργανώσει το διαθέσιμο χρόνο των δέκα διδακτικών ωρών και να καθορίσει τους διδακτικούς του στόχους. Καλό θα είναι ο καθορισμός του θέματος να γίνει σε συνεννόηση με τους μαθητές, με την ομαδο-συνεργατική μέθοδο, ώστε να ελκύσει το ενδιαφέρον τους ανάλογα, βέβαια, με τις δυνατότητες κάθε τόπου. Οι μαθητές θα αναλάβουν να συλλέξουν αρχαιολογικό πληροφοριακό υλικό, αν είναι δυνατόν πρωτογενές και αν το διδασκόμενο θέμα αφορά στην πρόσφατη ιστορία της περιοχής θα έχουν να συγκεντρώσουν και συνεντεύξεις από μάρτυρες των γεγονότων που εξετάζουν. Η επεξεργασία των πληροφοριών θα πραγματοποιηθεί από κοινού με το διδάσκοντα και στη συνέχεια θα γίνει η σύνθεση της εργασίας. Η επιτόπια επίσκεψη στους τόπους όπου διαδραματίστηκαν γεγονότα της Τοπικής Ιστορίας, θα βοηθήσει στην πληρέστερη κατανόησή της. Σπουδαίο ρόλο, όμως, θα παίζει για την κατανόηση της ιστορίας της μικροκοινωνίας, η αναβίωση του παρελθόντος με δραματοποίηση, την οποία θα αναλάβουν να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν οι μαθητές.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι ανάμεσα στους διδακτικούς στόχους της διδασκαλίας της Τοπικής Ιστορίας είναι να γνωρίσουν οι μαθητές της τρίτης Γυμνασίου το παρελθόν της περιοχής τους αλλά και να μάθουν να συνεργάζονται για την επίτευξη του στόχου τους.

Σκοπός της ανακοίνωσης είναι να δοθεί ένα δείγμα διδασκαλίας του μαθήματος, ώστε να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι και, μέσω ενός διδακτικού παραδείγματος, να καταγραφούν τα συμπεράσματα σχετικά με τη διδακτική του μαθήματος.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ VENSIM PLE

Δρ. Μπίλλα Πολυξένη
Φιλολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας στο Λύκειο, οι μαθητές καλούνται να παραγάγουν γραπτό λόγο σχετικά με θέματα που άπτονται ευρύτερων κοινωνικών και πολιτικών ζητημάτων. Ως εκ τούτου, ο διδάσκων, αξιοποιώντας κείμενα τα οποία είτε ανθολογούνται στα σχολικά εγχειρίδια είτε προέρχονται από άλλες πηγές, επιχειρεί μέσω της επικοινωνιακής μεθόδου να καλλιεργήσει τον προβληματισμό και την κριτική σκέψη των μαθητών, ώστε να διεισδύσουν στη φύση και τις ποικίλες προεκτάσεις των σύγχρονων προβλημάτων σε κοινωνικό, πνευματικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο.

Η δυσκολία του όλου εγχειρήματος πιστοποιείται από το γεγονός ότι η γραπτή επίδοση των μαθητών στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας αναδεικνύεται συχνά σε καθοριστικό παράγοντα επιτυχίας τους στις Πανελλαδικές Εξετάσεις, καθώς είναι αυτή που διαφοροποιεί τη συνολική εικόνα υποψηφίων με αντικειμενικά υψηλές επιδόσεις σε άλλα μαθήματα οριοθετημένων γνώσεων. Φράσεις, όπως «δεν έγραψα καλά στην Έκθεση, επειδή δεν είχα διδαχθεί το θέμα», ακούγονται συχνά, αποδεικνύοντας ότι ημιδιαμορφωμένες απόψεις και μονόδρομες προσεγγίσεις από το εκάστοτε ζήτημα προς τα εκάστοτε αίτια και αποτελέσματα περιχαράκωνουν τη σκέψη του μαθητή, η οποία δεν μπορεί να λειτουργήσει συνδυαστικά και συστημικά.

Στην εργασία αυτή θα εστιάσουμε στην αξιοποίηση της συστημικής-ολιστικής προσέγγισης των κοινωνικών προβλημάτων μέσω της χρήσης εξειδικευμένου software. Θα παρουσιάσουμε το Vensim της Ventana, το οποίο είναι διεθνώς γνωστό ως εργαλείο συστημικής σκέψης και προσομοίωσης, με σκοπό την κατασκευή διαγραμμάτων αιτιότητας (Causal Loop Diagrams – CLDs), τα οποία είναι ικανά να αποτυπώσουν σχηματικά τις πολλαπλές αλληλεξαρτήσεις των κοινωνικών φαινομένων. Πρόκειται για εργαλείο ανοιχτού τύπου (χωρίς προεγκατεστημένα σενάρια), το οποίο είναι δυνατόν –τόσο σε επίπεδο μετωπικής όσο και ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας– να προαγάγει τη δημιουργική σκέψη, την αλληλεπίδραση του μαθητή με το σχήμα και την άσκησή του τόσο στον γόνιμο διάλογο όσο και στη σύνθεση νοητικών χαρτών που ευρύνουν τη σκέψη προς την κατεύθυνση της ολιστικής θεώρησης της πραγματικότητας.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗ – ETWINNING: ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Νιάρρου Βασιλική
Καθηγήτρια Πληροφορικής - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Το eTwinning είναι μία από τις δράσεις του e-Learning της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την ηλεκτρονική αδελφοποίηση σχολείων. Πρόκειται για συνεργασία εκπαιδευτικής φύσεως δύο σχολείων από δύο διαφορετικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών. Μέσα από τέτοιες συνεργασίες επιτυγχάνεται δημιουργική ενασχόληση και εξοικείωση των μαθητών με τις νέες τεχνολογίες και διερεύνηση των δυνατοτήτων που παρέχουν για απομακρυσμένη συνεργασία, συνεργατική διάσταση σε ευρωπαϊκό επίπεδο στο τυπικό σχολικό περιβάλλον, δημιουργική ανάπτυξη δραστηριοτήτων και ευκαιρία για διαφυγή από τα τετριμμένα της καθημερινής σχολικής πρακτικής. Η ενσωμάτωση του eTwinning στο Αναλυτικό πρόγραμμα όλων των βαθμίδων της Εκπαίδευσης, προσφέρει προστιθέμενη αξία στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσα από τη Βιωματική Μάθηση, καθώς μαθητές και εκπαιδευτικοί δουλεύουν σε πραγματικές καταστάσεις εργασίας με πραγματικούς συνεργάτες και κοινούς στόχους. Οι Πηγές Μάθησης εμπλουτίζονται από το καθημερινό περιβάλλον και την τριβή με μια άλλη κουλτούρα. Τα οφέλη της Συνεργασίας είναι σημαντικά: οι μαθητές μαθαίνουν να επικοινωνούν, να κάνουν πλάνα και επιλογές, να παίρνουν αποφάσεις από κοινού, να επιχειρηματολογούν και να συμβιβάζονται. Μεταβαίνουν έτσι από τη μηχανική αναπαραγωγή γνώσεων στη δημιουργική μάθηση. Η εκπαιδευτική διαδικασία λαμβάνει μια Ευρωπαϊκή Διάσταση, καθώς αναπτύσσονται ισχυροί δεσμοί μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών και θεμελιώνονται σχέσεις αλληλεγγύης και αλληλοσεβασμού, εξαλείφεται η ξενοφοβία και ο ρατσισμός, ενώ αναπτύσσεται κοινή Ευρωπαϊκή συνείδηση μεταξύ των εταίρων στο συνεργατικό έργο, μέσω κοινών προβληματισμών, κοινών στόχων και επιδιώξεων. Οι Νέες Τεχνολογίες παρέχουν αμεσότητα στην επικοινωνία και δυνατότητα συνεργασίας των απομακρυσμένων σχολείων μεταξύ τους. Ταυτόχρονα η χρήση τους προσφέρει επιπλέον κίνητρο για μάθηση στους μαθητές και μέσα από το eTwinning η επαφή με αυτές είναι όχι μόνο ευχάριστη αλλά και επικοινωνιακά ασφαλής. Τέλος, προάγεται και η Επαγγελματική Ανάπτυξη των Εκπαιδευτικών μέσω του διαμοιρασμού γνώσης και συνεργασίας με εταίρους άλλων εκπαιδευτικών συστημάτων, την ανταλλαγή απόψεων και διδακτικών πρακτικών μεταξύ ειδικών ίδιας ειδικότητας, αλλά άλλης εκπαιδευτικής «κουλτούρας» και την ανανέωση διδακτικών μεθόδων.

**ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΤΑ ΚΑΣΤΡΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ»**

Πουλλά Ελένη
Αγγλικής Φιλολογίας - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Στόχος της διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας είναι η ανάπτυξη του μαθητή σε γνωστικό και πνευματικό επίπεδο. Για την εκπλήρωση του στόχου αυτού εντάχθηκε η διδασκαλία της σε ένα πολιτιστικό πρόγραμμα με θέμα «Τα κάστρα της Κρήτης» που εκπονήθηκε από τους μαθητές της Γ΄ τάξης του Πειραματικού Γ/σιου Ηρακλείου το σχολ. έτος 2005-06.

Μέσα από βιωματική μάθηση οι μαθητές έπρεπε να καταστούν ικανοί, χρησιμοποιώντας γραπτό και προφορικό λόγο, να μεταφέρουν πληροφορίες για μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου τους σε πολυγλωσσικά και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.

Στους μαθητές έγινε ανάθεση να εκπονήσουν, ατομικά ή σε ζευγάρια, μία εργασία στην αγγλική γλώσσα, με θέμα ένα κάστρο της επιλογής τους. Τους δόθηκε σχετική ελληνική και αγγλική βιβλιογραφία, ενώ ενθαρρύνθηκαν να αναζητήσουν και δικές τους πηγές.

Διδάχθηκαν υφολογία (genre) γραπτής περιγραφής ιστορικού μνημείου, συναφή ορολογία, διαμεσολάβηση, μετάφραση και καταγραφή βιβλιογραφικών αναφορών.

Οι μαθητές ωφελήθηκαν πολλαπλά από αυτό το πρόγραμμα καθώς, εκτός από τις προαναφερθείσες γνώσεις που απέκτησαν, ασκήθηκαν στην προσωπική έρευνα και μελέτη πηγών, έμαθαν να αυτοαξιολογούνται και να αξιολογούν τις εργασίες των συμμαθητών τους, να καταχωρούν την εργασία τους σε CDRom και να την παρουσιάζουν σε power point.

Επιπλέον, μέσα από την ομαδοσυνεργατική προσέγγιση της εκπόνησης του project έμαθαν να συνεργάζονται, να διαπραγματεύονται, να παίρνουν συλλογικές αποφάσεις και να είναι ευέλικτοι.

Τέλος εκτιμάται ότι μέσα από αυτή τη διαδικασία έμαθαν πώς να μαθαίνουν (προσωπική έρευνα και μελέτη πηγών), ανέπτυξαν κριτική ικανότητα σκέψης μαθαίνοντας να επιλέγουν την χρήσιμη κάθε φορά πληροφορία, καλλιέργησαν τη γλωσσική τους ικανότητα στο μάθημα - στόχο που ήταν η Αγγλική γλώσσα και εμπλούτισαν τις γνώσεις τους σε θέματα τοπικής ιστορίας και πολιτισμού αποκτώντας παραγωγικές δεξιότητες επικοινωνιακού γραπτού και προφορικού λόγου.

**ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΤΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ (ΕΠΑ.Λ.) ΚΑΙ ΤΗΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ (ΕΠΑ.Σ.)**

Εγγονόπουλος-Παπαδόπουλος Βασίλειος, Φυσικός, ΜΔΕ, Διευθυντής Σχ. Μονάδας
Στεργίου Αναγνώστης, Φυλάκης Αθανάσιος, Στεργίου Χαράλαμπος
Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Φυσικής, Τμήμα Φυσικής ΑΠΘ

Στο Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.) και στην Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑ.Σ) που ιδρύθηκαν με το Νόμο 3475/2006, το μάθημα των Αναλογικών Ηλεκτρονικών, που είναι βασική γνώση που παρέχει ο Τομέας των Ηλεκτρονικών στην ΤΕΕ (Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση) όπως αυτό διδάσκεται στον Α΄ κύκλο του, είναι και βασικό και αναγκαίο κομμάτι ύλης.

Μοντέλο προτεινόμενο είναι φυσικά το πρότυπο διδασκαλίας που συνθέτουν οι πολυμεσικές εφαρμογές και όχι μόνο, αφού ο μαθητής καλείται να εξασκηθεί και σε εφαρμογές θεωρητικές και σε ασκήσεις στο εργαστήριο που μέχρι τώρα φαίνονταν ασύνδετες λόγω χαοτικής σχέσης θεωρίας και εργαστηρίου.

Η διδασκαλία των Αναλογικών Ηλεκτρονικών που θα διδαχθούν, προτείνουμε να ολοκληρώνεται με την ουσιαστική οργάνωση και πληρότητα εκπαιδευτικού πακέτου θεωρίας και άσκησης εργαστηριακής με τον Η/Υ, (Ηλεκτρονικό Υπολογιστή) στοχεύοντας στη μάθηση με κάθε είδους κεφαλαίων, ενοτήτων, παραγράφων, διαγωνισμάτων, ασκήσεων, test, ενοτήτων μέσα από ένα ηλεκτρονικό βοήθημα, σε μορφή ψηφιακή φυσικά dvd, σε έντυπη ταυτόχρονα μορφή και σε δικτυακή μορφή.

Στόχος να είναι υλοποιήσιμη η διαδραστικότητα, η προσθήκη, η διαμόρφωση του υλικού όχι μόνο από απόσταση αλλά και μέσα από τις προσωπικές επιλογές του εκπαιδευτικού με την σύγχρονη δημιουργία τράπεζας θεμάτων εξετάσεων, υλικού πειραματικού και μη, θεμάτων εργαστηριακών ασκήσεων όπου θα υπάρχουν καταχωρημένα τα αποτελέσματα μετρήσεων και αποτελεσμάτων ώστε να είναι εύχρηστη η βάση από εκπαιδευτικούς και μαθητές και στο σπίτι και στο σχολείο δίνοντας κύρος στην μαθησιακή διαδικασία μέσα στο εργαστήριο.

Λέξεις κλειδιά: (ΕΠΑ.Α.), (ΕΠΑ.Σ), εκπαιδευτικού πακέτου θεωρίας, διαδραστικότητα, εργαστηριακών ασκήσεων, μαθησιακή διαδικασία

**ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: «ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ΄
ΛΥΚΕΙΟΥ» ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ. ΕΝΟΤΗΤΑ: «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»**

Πλιάκης Ηρακλής
Οικονομολόγος, Msc

Τραϊανού Ευδοξία
Φιλολόγος, Μετ. Φοιτήτρια

Η εισήγηση έχει ως θέμα την παρουσίαση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της αξιολόγησης μίας διαθεματικής πρότασης διδασκαλίας μίας ενότητας του μαθήματος Κοινωνιολογίας Γενικής Παιδείας Γ΄ Ενιαίου Λυκείου, με τη συνδρομή των φιλολογικών μαθημάτων της Γ΄ Ενιαίου Λυκείου και ειδικότερα των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

Σκοπός της διαθεματικής διδασκαλίας είναι η διέγερση του ενδιαφέροντος των μαθητών για τα παραπάνω γνωστικά αντικείμενα, η αποτελεσματικότερη πρόσληψη του μαθήματος με την εμπλοκή περισσότερων του ενός γνωστικών αντικειμένων, η προσέγγιση ενός θέματος, που άπτεται της κοινωνιολογικής επιστήμης, με τη συνδρομή ενός γλωσσικού μαθήματος, η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων των μαθητών, η όξυνση της κριτικής τους ικανότητας, η κατανόηση ότι ανάμεσα στα σχολικά μαθήματα μπορούν να μην υπάρχουν στεγανά, η καλλιέργεια της κοινωνικής συνείδησης των παιδιών και τέλος η δημιουργία κινήτρων για μία ευρύτερη γνωριμία με λογοτεχνικά κείμενα κοινωνικού προβληματισμού, ώστε να καλλιεργηθεί η κοινωνική ευαισθησία τους.

Συγκεκριμένα η διαθεματική πρόταση διδασκαλίας πραγματοποιήθηκε σε τέσσερις διδακτικές ώρες στην Γ΄ τάξη του Ενιαίου Λυκείου Πάστρας, Κεφαλονιάς, την τρέχουσα σχολική χρονιά από τους εισηγητές. Η διδακτική ενότητα που θα προσεγγίζεται με τη συνδρομή της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας έχει θεματική και τίτλο: «Οικογένεια». Στην εισήγηση θα παρουσιάζεται η σκοποθεσία και στοχοθεσία της διδασκαλίας, ο αναλυτικός σχεδιασμός της, η υλοποίηση/εφαρμογή της διδακτικής πρότασης από τους εκπαιδευτικούς μέσα στη σχολική τάξη

και στη συνέχεια η αξιολόγησή της αφενός με ερωτηματολόγιο από τους μαθητές και αφετέρου περιγραφικά από τους ίδιους τους διδάσκοντες/ εισηγητές.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΤΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΩΣ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Διαμάντη Αρίστη
Γαλλικής Φιλολογίας - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Η πρόσφατη εξέλιξη στη διδακτική των γλωσσών, μας οδήγησε σε νέες μεθόδους και μορφές διδασκαλίας. Όπως είναι λογικό, η εκμάθηση της Γαλλικής ως ξένης γλώσσας δεν έμεινε ανεπηρέαστη απ' αυτές τις εξελίξεις, οι οποίες μας οδήγησαν και στη διδασκαλία του πολιτισμού, της κουλτούρας και του διαπολιτισμού.

Ποια είναι όμως η διαφορά των όρων «πολιτισμός» και «κουλτούρα»; Ο όρος «πολιτισμός» αναφέρεται στα δημιουργήματα του ανθρώπου όπως οι τέχνες, η λογοτεχνία και οι επιστήμες, ενώ ο όρος «κουλτούρα» στον τρόπο ζωής, στη συμπεριφορά και στις αξίες. Στη διδασκαλία μας συνήθως αναφερόμαστε στον πολιτισμό καθώς σ' αυτόν αναφέρονται τα σχολικά εγχειρίδια και όχι στην κουλτούρα. Πρέπει εμείς οι εκπαιδευτικοί να αποτελέσουμε τη γέφυρα που θα ενώσει την ξένη γλώσσα και την αντίστοιχη κουλτούρα, με τη γλώσσα και την κουλτούρα των μαθητών μας. Πρέπει να οδηγήσουμε τους μαθητές μας στο διαπολιτισμό, δηλαδή στην κατανόηση αρχικά της δικής τους κουλτούρας και στη συνέχεια της ξένης καθώς και στην ανακάλυψη των ομοιοτήτων και των διαφορών που υπάρχουν μεταξύ των δύο. Η γνώση της ξένης γλώσσας δεν περιορίζεται μόνο στο να γνωρίζει κάποιος να τη μιλάει καλά, αλλά και στο να ξέρει να τη χειρίζεται σε βάθος. Οι μαθητές μας πρέπει να καταλάβουν ότι υπάρχουν κανόνες που πρέπει να ακολουθούν καθώς και στόχοι που πρέπει να φθάσουν. Δεν πρέπει να θεωρούμε ότι η γνώση της γλώσσας αποτελεί μόνο το μέσον επικοινωνίας με τους ανθρώπους μίας άλλης χώρας, αλλά και το μέσον για να γνωρίσουμε τον πολιτισμό και την κουλτούρα της, ώστε να προσεγγίσουμε τον τρόπο ζωής και σκέψης των κατοίκων της για να κρατήσουμε οτιδήποτε χρήσιμο και ενδιαφέρον παρουσιάζει. Η κουλτούρα μιας χώρας είναι εμφανής στη χρήση της γλώσσας της αλλά και της γραμματικής της. Η γραμματική της Γαλλικής υπέστη αλλαγές μέσα στους αιώνες καθώς ακολούθησε και αυτή τόσο την εξέλιξη της γλώσσας όσο και την εξέλιξη της κουλτούρας του λαού.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Εγγονόπουλος-Παπαδόπουλος Βασίλειος, Φυσικός, ΜΔΕ, Διευθυντής Σχ. Μονάδας
Στεργίου Αναγνώστης, Φυλάκης Αθανάσιος, Στεργίου Χαράλαμπος
Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Φυσικής, Τμήμα Φυσικής ΑΠΘ

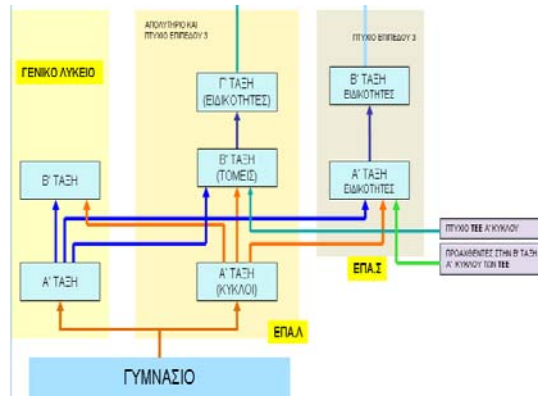
Στο νέο τύπο σχολείου που είναι το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.), η Φυσική του προσδίδει νέο χαρακτήρα, αφού η πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση είναι πλέον ισότιμη και από το νέο αυτό τύπου Λυκείου. Αναγκαία είναι λοιπόν η αναβάθμιση της ύλης και η βαθιά κατανόηση των φυσικών εννοιών και του περιεχομένου της Φυσικής που θα διδάσκεται εδώ ώστε και

ελκυστική να είναι και κατάλληλη για τους μαθητές που ταυτόχρονα θα εξασκούνται σε μαθησιακές δεξιότητες στα Εργαστήρια του Επαγγελματικού Λυκείου από τον πρώτο κιόλας χρόνο για το ένα τρίτο των ωρών διδασκαλίας του Αναλυτικού τους Προγράμματος.

Μοντέλο κατάλληλο είναι το πρότυπο διδασκαλίας που παρουσιάζεται με τις πολυμεσικές εφαρμογές και όχι μόνο αφού ο μαθητής καλείται να εξασκηθεί και σε εφαρμογές και ασκήσεις εμπέδωσης της ύλης σε πρώτο επίπεδο συναγωνισμού με τους μαθητές του Γενικού Λυκείου και σε ανάλογη προφανώς ύλη.

Η διδασκαλία της Φυσικής που θα διδαχθεί προτείνουμε να υλοποιείται με την ουσιαστική συνδρομή του Η/Υ (Ηλεκτρονικό Υπολογιστή) και να στοχεύει στη μάθηση με ενότητες, υποενότητες, παραγράφους, διαγωνίσματα, ασκήσεις, test, ενότητες μέσα από ένα ηλεκτρονικό βοήθημα, σε μορφή dvd ή cd, σε έντυπη μορφή και ταυτόχρονα σε δικτυακή μορφή, ώστε να είναι υλοποιήσιμη η προσθήκη και η διαμόρφωση του υλικού όχι μόνο από απόσταση αλλά και μέσα από τις προσωπικές επιλογές του εκπαιδευτικού.

Λέξεις κλειδιά: έννοιες φυσικής, διαθεματικός χαρακτήρας, εσωτερικός κόσμος, εγχειρίδιο μάθησης, δικτυακή παρουσίαση.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΤΠΕ: «ΕΜΑΘΑ OFFICE ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΝ ...»

Παπαδάκης Σταμάτης, Msc
Καθηγητής Πληροφορικής
Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Δρ. Καλογιαννάκης Μιχάλης
Ερευνητής, Πανεπιστήμιο Παρίσι 5-Rene Descartes

Τα προγράμματα εισαγωγικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) αποτελούν ένα από τα βασικότερα έργα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, καθώς σχεδιάζεται η επιμόρφωση και η πιστοποίηση δεξιοτήτων για περισσότερους από 75.000 εκπαιδευτικούς σε ολόκληρη τη χώρα. Βασικό σκοπό της παρούσας έρευνας αποτελεί η διερεύνηση των σύγχρονων τάσεων της

επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και η αποτίμηση της υλοποίησης του έργου «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στην Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση» για τους εκπαιδευτικούς που παρακολούθησαν το πρόγραμμα στο Νομό Ηρακλείου. Στις μέρες μας, βασικός είναι ο ρόλος των εκπαιδευτικών, αφού είναι εκείνοι που υλοποιούν κάθε εκπαιδευτική καινοτομία και οι στάσεις τους αποτελούν ισχυρές ενδείξεις των σχεδιασμών, των διδακτικών επιλογών αλλά και των πρακτικών στην τάξη. Στην ανακοίνωση αυτή, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της διερεύνησης των στάσεων των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην πρώτη φάση του προγράμματος επιμόρφωσης στις ΤΠΕ στο νομό Ηρακλείου. Η έρευνα διενεργήθηκε σε 338 εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι αντιστοιχούσαν στο 100% του δείγματος των εκπαιδευτικών που συμμετείχε στην εισαγωγική αυτή επιμόρφωση και είναι βασισμένη σε ειδικά δομημένο ερωτηματολόγιο απευθυνόμενο στους εκπαιδευτικούς. Από τα σημαντικότερα πρώτα αποτελέσματα που προέκυψαν, αξιοσημείωτη κρίνεται η ετοιμότητα των εκπαιδευτικών που παρακολούθησαν την επιμόρφωση γύρω από τις βασικές δεξιότητες για τις ΤΠΕ, η επιθυμία τους για μελλοντική επιμόρφωση γύρω από την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ αλλά και ο υψηλός δείκτης αυτεπάρκειάς τους στα λογισμικά στα οποία καταρτίστηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος επιμόρφωσης. Οι εκπαιδευτικοί της έρευνας, τονίζουν ιδιαίτερα τη σημαντικότητα του παιδαγωγικού πλαισίου ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, αφού μια τεχνολογικού τύπου επιμόρφωση, ανεξαρτήτως των πλεονεκτημάτων που αδιαμφισβήτητα αυτή επιφέρει, δεν αποτελεί από μόνη της ικανή και αναγκαία συνθήκη για την εισαγωγή και την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στην καθημερινή σχολική πρακτική στην τάξη.

ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Δ.Ε. ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (Τ.Π.Ε.) ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ρουσομάνης Κωνσταντίνος
Μαθηματικός, Καθηγητής Πληροφορικής - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Στη σημερινή εποχή της «Κοινωνίας της Πληροφορίας» η εκπαιδευτική διαδικασία μπορεί να αλλάξει ριζικά μορφή και να βελτιωθεί σημαντικά, αν ενσωματωθούν κατάλληλα σε αυτήν οι νέες δυνατότητες, που μπορούν να προσφέρουν οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.). Αυτό όμως προϋποθέτει εκπαιδευτικούς ικανούς στη χρήση των υπολογιστών και στους τρόπους αξιοποίησης και ενσωμάτωσης των νέων τεχνολογιών στη διδακτική πρακτική.

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται ένα μέρος έρευνας που εκπονήθηκε στα πλαίσια διπλωματικής εργασίας για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) την περίοδο Φεβρουαρίου – Απριλίου 2006. Στόχος του επιμέρους αυτού τμήματος ήταν η καταγραφή και ανάλυση της στάσης των καθηγητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, απέναντι στην επιμόρφωσή τους στις νέες τεχνολογίες και την εισαγωγή τους στη διδακτική πρακτική.

Ως εργαλείο συλλογής των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε για το σκοπό αυτό και συμπληρώθηκε από ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα εκπαιδευτικών Δ.Ε. που υπηρετούν στο Νομό Θεσσαλονίκης Συλλέχθηκαν ποσοτικά δεδομένα και εφαρμόστηκε μια συνήθης περιγραφική μέθοδος στην εκπαιδευτική έρευνα: η επισκόπηση.

Από τα ευρήματα της έρευνας διαπιστώθηκε η έντονα ευνοϊκή στάση και ταυτόχρονα η μεγάλη επιθυμία των καθηγητών για την επιμόρφωσή τους στις νέες τεχνολογίες, έτσι ώστε να

καταστούν ικανοί να χρησιμοποιούν τις εφαρμογές των Τ.Π.Ε και ακόμη να τις ενσωματώνουν κατάλληλα στη διδασκαλία τους.

Η εργασία φιλοδοξεί να αποτελέσει έναυσμα για μελλοντικές περισσότερο διευρυμένες γεωγραφικά έρευνες, συνεισφέροντας στη δημιουργία εμπειρικών δεδομένων, τα οποία θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στη λήψη αποφάσεων για το σχεδιασμό και οργάνωση των αντίστοιχων επιμορφωτικών προγραμμάτων. Φιλοδοξεί επίσης να συμβάλει στη συνειδητοποίηση της ανάγκης για επέκταση των δράσεων αυτών και για την ανάπτυξη ευέλικτων και αποδοτικών μηχανισμών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε..

**e-ΕΚΦΕ: ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ,
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

Θεοχαρόπουλος Ιωάννης
Φυσικός - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Χαρακόπουλος Καλλίνικος
Φυσικός - Υπεύθ. ΕΚΦΕ

Οι σύγχρονες κοινότητες μάθησης μπορούν να ωφεληθούν πολύπλευρα από τις τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα των διαδικτυακών επικοινωνιών. Τρεις πολύ σημαντικές καινοτομίες δίνουν τη δυνατότητα ανάπτυξης ολοκληρωμένων εφαρμογών ηλεκτρονικής μάθησης και υποστήριξης για μαθησιακές ομάδες και ομάδες ειδικών ενδιαφερόντων όπως αυτή των εκπαιδευτικών Φυσικών Επιστημών:

- Α) Η ανάπτυξη λογισμικού ανοιχτού κώδικα, λογισμικού δηλαδή που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύθερα χωρίς άδεια χρήσης.
- Β) Η διάδοση της ευρυζωνικών συνδέσεων και των ευρυζωνικών δικτύων
- Γ) Η ραγδαία ανάπτυξη των δικτυακών εφαρμογών σε αντικατάσταση των παραδοσιακών μεμονωμένων εφαρμογών γραφείου

Υπό το παραπάνω πλαίσιο στην εργασία αυτή παρουσιάζουμε μια ολοκληρωμένη εφαρμογή που στοχεύει στο να επεκτείνει τις κλασικές υπηρεσίες των ΕΚΦΕ (Εργαστηριακά Κέντρα Φυσικών Επιστημών) στην υποστήριξη των εργαστηριακών δραστηριοτήτων εμπλουτίζοντας τις με νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα λειτουργούν συμπληρωματικά. Παράλληλα μέσω της εφαρμογής θα γίνει μια προσπάθεια να επεκταθεί η μαθησιακή βάση ώστε να περιλαμβάνει εκτός από τους καθηγητές Φ.Ε., μαθητές αλλά και οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για την εργαστηριακή Φυσική, Χημεία και Βιολογία.

Η σύνθεση της εφαρμογής περιλαμβάνει:

Α) Τη μονάδα Διαχείρισης Πληροφοριακού και Ενημερωτικού Περιεχομένου (Opensource Mambo Content Management System) Η μονάδα αυτή θα διαχειρίζεται την πληροφόρηση της κοινότητας σε θέματα όπως ανακοινώσεις, συνέδρια, σεμινάρια, συναντήσεις, εξελίξεις, ηλεκτρονική υποβολή προγραμματισμού και απολογισμού από τους υπεύθυνους των εργαστηρίων των σχολικών μονάδων κλπ.

Β) Τη μονάδα Διαχείρισης Εκπαιδευτικού Περιεχομένου και Περιεχομένου Ηλεκτρονικής μάθησης (Opensource Moodle Learning management System). Η μονάδα αυτή θα διαχειρίζεται το μαθησιακό υλικό της κοινότητας όπως μέθοδοι, οδηγοί, πολυμέσα, εργαστηριακές ασκήσεις, μαγνητοσκοπημένα πειράματα, flash tutorials, manuals κλπ.

Γ) Τη μονάδα Διαχείρισης της Επικοινωνίας της Μαθησιακής Κοινότητας (Opensource bBulletin) Η μονάδα αυτή θα διαχειρίζεται τα διάφορα θεματικά φόρουμ και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των μελών της κοινότητας.

Δ) Τη Μονάδα Διαχείρισης Οργανωσιακής Γνώσης (Opensource WIKI). Στην μονάδα αυτή θα αναπτύσσεται συμμετοχικά μια βάση γνώσης και δεδομένων η οποία θα εξυπηρετεί τις ανάγκες της μαθησιακής κοινότητας των εκπαιδευτικών Φυσικών Επιστημών.

Όλες οι παραπάνω μονάδες υπάγονται στην σελίδα www.e-ekfe.gr, η οποία και θα αποτελεί την πύλη στο πληροφοριακό σύστημα.

Στην εργασία θα παρουσιαστούν αναλυτικά όλες οι φάσεις σχεδιασμού ανάπτυξης και υλοποίησης της εφαρμογής. Θα γίνει αναλυτική παρουσίαση των επιμέρους τεχνολογιών που απαρτίζουν την εφαρμογή και της συμβολής τους στην υποστήριξη της εργαστηριακής διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών. Θα γίνει επίδειξη της χρήσης του συστήματος στην εκμάθηση του συστημάτων multi – log και παλμογράφου που αποτελούν σχετικά πρόσφατες προσθήκες στο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών.

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΜΕ
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΗ ΚΑΙ ΦΙΛΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙ:
Α. ΤΗΝ ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΗ
ΧΡΗΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ
Β. ΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΤΕΣΤ Η ΕΝΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ.**

Δρ. Σκοταράς Νίκος, Χημικός Μηχανικός, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ12
Καλτσάς Ιωάννης, MSc Στατιστικής, Δ/ντης Σχολικής Μονάδας
Κανίδης Ευάγγελος, MSc, Καθηγητής Πληροφορικής - Εκπ/κός Δ.Ε.
Μαντά Τίνα, Καθηγήτρια Πληροφορικής - Εκπ/κός Δ.Ε.

Στη συγκεκριμένη εισήγηση θα παρουσιαστεί ένα πρωτότυπο πρόγραμμα που κατασκευάσαμε, το οποίο με απλουστευμένο τρόπο, προσιτό σε όλους τους εκπ/κούς που έχουν απλές γνώσεις Η/Υ :

- Αποτυπώνει σε εύχρηστα διαγράμματα την απόδοση των μαθητών ενός τμήματος.
- Αξιολογεί τις ερωτήσεις ενός τεστ ή διαγωνίσματος ως προς το δείκτη δυσκολίας τους και το βαθμό διακριτότητάς τους.

Το πρώτο μέρος του προγράμματος, αποτυπώνει με τη μορφή εύχρηστων διαγραμμάτων (σε διαγωνίσματα, βαθμούς τετραμήνων, τελικές εξετάσεις και συγκριτικά μεταξύ τους) την απόδοση ενός τμήματος, ενώ παράλληλα εμφανίζει πλήθος στατιστικών πληροφοριών, όπως πχ:

- ✓ Ποιο είναι το ποσοστό των μαθητών που έχουν «σχετικά καλή» βαθμολογία σ' ένα διαγώνισμα ή στους βαθμούς τετραμήνου κλπ, ή έχουν βαθμούς πάνω από 15.5, ή ανεπαρκή απόδοση;
- ✓ Ποια είναι η επικρατούσα βαθμολογία, ποια η διακύμανση της βαθμολογίας, το εύρος της, η μεγαλύτερη και η μικρότερη τιμή της κλπ;
- ✓ Ποια είναι η σχέση της βαθμολογίας μεταξύ πρώτου, δεύτερου τετραμήνου και τελικών εξετάσεων;

Για όλες τις παραπάνω πληροφορίες και πολλές άλλες που θα αναλυθούν κατά την παρουσίαση, η μόνη απαίτηση του προγράμματος είναι η ηλεκτρολόγηση από τον εκπ/κό των ονομάτων των μαθητών ενός τμήματος και της βαθμολογίας τους. Απαίτηση που σχεδόν όλοι οι εκπ/κοί μπορούν να εκπληρώσουν. Αυτός είναι και ο λόγος που στον τίτλο της εισήγησης,

αναφέρουμε ότι το πρόγραμμα έχει απλουστευμένη και φιλική προσέγγιση. Όλες τις υπόλοιπες εργασίες τις ολοκληρώνει το πρόγραμμα μόνο του με την επιλογή κατάλληλων συνδέσεων-εικονιδίων.

Με το δεύτερο μέρος του προγράμματος, δίνεται επίσης μία σημαντική βοήθεια στον εκπ/κό να αυτοαξιολογήσει τις ερωτήσεις ενός τεστ ή ενός διαγωνίσματος με ιδιαίτερα απλό τρόπο. Το πρόγραμμα μας παρουσιάζει το δείκτη δυσκολίας κάθε ερώτησης κλειστού τύπου ή και όλου του τεστ ή διαγωνίσματος και το βαθμό διακριτότητας δηλαδή το εάν η ερώτηση «διαχωρίζει» καλούς από τους μέτριους ή αδύνατους μαθητές. Παράλληλα αξιολογεί τις ερωτήσεις (ποιες είναι ικανοποιητικές και ποιες απαιτούν διόρθωση). Η μελέτη του δείκτη δυσκολίας και του βαθμού διακριτότητας βοηθά τον εκπ/κό να εξάγει χρήσιμα συμπεράσματα για τη βελτίωση των ερωτήσεων, για τον τρόπο διδασκαλίας του κλπ.

Κατά την παρουσίαση του προγράμματος θα διανεμηθεί δωρεάν το πρόγραμμα σε CD.

ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γιάννης Ρεσ
Δάσκαλος, ΜΔΕ
Υ. Δ. Παιδαγωγικής

Βαρσαμίδου Αθηνά
Γαλλικής Φιλολογίας,
Med - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Η κίνηση της ολικής αξιολόγησης του εκπαιδευμένου εκφράζεται στην αγγλική βιβλιογραφία με τον όρο «αυθεντική αξιολόγηση». Κεντρικά σημεία της τάσης αυτής αποτελούν η πολλαπλότητα των κριτηρίων, των μέσων και των υλικών αξιολόγησης, η διαχρονικότητα-εξελικτικότητα και η συνέχεια των διαδικασιών (Δημητρόπουλος, 2003· Ανδρεαδάκης, 2005). Κατά τη διαδικασία της μάθησης, ιδιαίτερη βαρύτητα κατέχει η συμμετοχή του εκπαιδευμένου και η αλληλεπίδρασή του με το δάσκαλο. Ο συμμετοχικός τομέας αναφέρεται, σύμφωνα με τον Burk (1979) στη σχολική εργασία και περιλαμβάνει χαρακτηριστικά, όπως η πρωτοβουλία, η ικανότητα σκέψης, η αυτόνομη μάθηση, αλλά και το κλίμα συνεργασίας, η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ δασκάλου- μαθητή, η φιλική διάθεση. Ο Klafki (1987) τονίζει την ικανότητα του παιδιού να κρίνει, να αποφασίζει, να ενεργεί, σύμφωνα με τα δικά του κριτήρια. Στα πλαίσια της κοινωνικής μάθησης και της ενεργούς συμμετοχής του μαθητή έχουν προκύψει εναλλακτικές τεχνικές αξιολόγησης, όπως η αυτοαξιολόγηση, η αλληλοαξιολόγηση, η αξιολόγηση βάσει φακέλου, η συστηματική παρατήρηση, οι εργασίες σε ομάδες, τεχνικές, οι οποίες, σαφώς, διαφοροποιούνται από τις παραδοσιακές και που αποσκοπούν στην ποιοτική και πραγματική αποτίμηση της αξίας του εκπαιδευμένου, απαλλαγμένη από στοιχεία αυθαίρετης και υποκειμενικής κρίσης.

Με το παραδοσιακό σύστημα, δεν αξιολογείται παρά η επίδοση σε γραπτές και προφορικές δοκιμασίες. Ο εκπαιδευτικός αναγκάζεται να χρησιμοποιεί παραδοσιακές τεχνικές, μέσα σε ένα κατεξοχήν δασκαλοκεντρικό σύστημα διδασκαλίας και δεν είναι σε θέση να αξιολογεί με επιστημονικό τρόπο την ατομική και κοινωνική συμπεριφορά του μαθητή. Ο Mac Beath (2001) αναφέρει πως ένα υγιές εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να είναι ανοικτό και να δίνει τη δυνατότητα απολογισμού και βελτίωσής του, ώστε να αποτελεί εγγύηση της δυνατότητας των παιδιών να παρακολουθούν την εξέλιξη της γνώσης. Στην πρόκληση αυτή, η απάντηση είναι η υιοθέτηση και εφαρμογή της αυθεντικής αξιολόγησης, μιας διαδικασίας που, πρωτίστως, εμπλέκει τους μαθητές στον αξιολογικό μηχανισμό, προσφέροντας τους ποικίλα εφόδια.

**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΚΑΙ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΑΠΟ
ΑΠΟΣΤΑΣΗ.
ΜΙΑ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ**

Δρ. Κιουλάνης Σπύρος
Θεολόγος, Περιφερειακός Σύμβουλος Διά Βίου Εκπαίδευσης

Η παρούσα ανακοίνωση επιχειρεί να συνεισφέρει προς την κατεύθυνση των νέων χαρακτηριστικών που μπορεί να προσλάβει η επιμόρφωση των καθηγητών στα πλαίσια της κοινωνίας της πληροφορίας. Εκτίθενται στοιχεία από το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός καινοτόμου περιβάλλοντος εξ αποστάσεως επιμόρφωσης καθηγητών το οποίο εφαρμόστηκε σε ένα δείγμα τριακοσίων (300) εκπαιδευτικών, από την Ελλάδα και το εξωτερικό, κατά τη διάρκεια του Σχολικού έτους 2005-2006 φιλοδοξώντας να δώσει μία νέα διάσταση στη διαδικασία της επιμόρφωσης.

Για την υλοποίηση του έργου χρησιμοποιήθηκαν ορισμένα ειδικά εργαλεία όπως η πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης e-class μαζί με όλες τις μορφές ασύγχρονης κυρίως, αλλά και σύγχρονης επικοινωνίας που αυτή διαθέτει.

Βασικά δομικά στοιχεία του περιβάλλοντος αποτέλεσαν η αλληλεπίδραση επιμορφωτών και επιμορφούμενων, η συνεργασία, η ενίσχυση της ενεργητικής μάθησης, η μάθηση μέσω της επίλυσης πραγματικών προβλημάτων. Πραγματικά προβλήματα τα οποία παρουσιάζονταν ως μελέτες περίπτωσης ήταν εκείνα τα οποία καθοδηγούσαν συχνά τη μάθηση. Οι συμμετέχοντες στην επιμόρφωση έπρεπε να αναζητήσουν και να αξιολογήσουν σχετικές πληροφορίες για την επίλυσή τους.

Από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε μεταξύ των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στο περιβάλλον εξ αποστάσεως επιμόρφωσης, απορρέει η ανάγκη δημιουργίας και εφαρμογής ενός μοντέλου διαρκούς και συστηματικής εξ αποστάσεως επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, καθώς και η πεποίθηση ότι αυτό μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά και αποφασιστικά στην υποστήριξη και επιμόρφωσή τους.

**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ
ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ.
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ
ΟΠΩΣ ΑΥΤΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΗΣ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ.**

Βασιλοπούλου Νικολέτα
Βιολόγος - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Στην ιστορική προσέγγιση της Γαλλικής Σχολής της μοριακής βιολογίας περιγράφεται η εξέλιξη της λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές συνθήκες και τις δραστηριότητες των επιστημόνων, οι οποίες συνδέονται με ερευνητικά παραδείγματα και προγράμματα έρευνας.

Η επιστημολογική έρευνα που υιοθετείται στοχεύει να φανερώσει αφενός με ποιο τρόπο οικοδομήθηκαν οι έννοιες της μοριακής βιολογίας στην πρόιμη της εποχή (πριν από τη

γονιδιωματική, πριν μετατοπιστεί το ενδιαφέρον στους ανώτερους οργανισμούς, πριν ακόμη αρχίσει να αποκρυπτογραφείται ο γενετικός κώδικας) από τους γάλλους ερευνητές και αφετέρου ότι η οικοδόμηση της επιστημονικής γνώσης από τους μαθητές συμφωνεί και ακολουθεί την προσέγγιση του λεγόμενου «εποικοδομητικού ρεύματος».

Οι ερευνητές επιστήμονες και οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν για τα επιστημολογικά εμπόδια και τις δυσκολίες που αναδύονται στην έρευνα και στη διδασκαλία των εννοιών ενός επιστημονικού κλάδου.

Η παρούσα μελέτη επικεντρώνεται στα επιστημολογικά εμπόδια που αναδύθηκαν στην πορεία της ανάπτυξης των βασικών εννοιών της μοριακής βιολογίας στη Γαλλία και της διδακτικής των ανωτέρω εννοιών μέσα από τα γαλλικά και ελληνικά αντίστοιχα σχολικά εγχειρίδια της Γ΄ τάξης του Λυκείου.

Σε αυτή την έρευνα, η καθαρά επιστημολογική θέση χρησιμοποιεί την έννοια του επιστημολογικού εμποδίου, όπως έχει οριστεί από τον Bachelard και έχει ξεκινήσει από τον Kuhn με το «παράδειγμα», χωρίς να ξεχνούν ότι η γνώση είναι κοινωνική κατασκευή και η επιστήμη περιέχει ιδεολογία.

Οι υπεύθυνοι των παιδαγωγικών προγραμμάτων συνειδητοποίησαν αφενός την αναγκαιότητα της συμφιλίωσης της επιστήμης και της κοινωνίας, της κλασικής και της επιστημονικής παιδείας και αφετέρου ότι το σχολείο αποτελεί τον κύριο πόλο για την πραγματοποίηση αυτής της συμφιλίωσης.

Η έρευνα στηρίχθηκε στα δύο βασικά επίπεδα γνώσης της διδακτικής πράξης που αφορούν: την οικοδόμηση της ίδιας της επιστημονικής γνώσης (επιστημολογική ιστορική προσέγγιση της οικοδόμησης των εννοιών της μοριακής βιολογίας), τη διδάξιμη σχολική γνώση των εργαλείων της διδακτικής πράξης (έρευνα και ανάλυση των αντιλήψεων των σχολικών εγχειριδίων).

Με την ανάλυση των αντιλήψεων που φέρνουν τα αναλυτικά προγράμματα και τα σχολικά εγχειρίδια και την επιστημολογική προσέγγιση καταλήξαμε ότι η επικοινωνία, ο διάλογος, η διαπραγμάτευση νοημάτων και εννοιών, η οικοδόμηση και η συνοικοδόμηση κατανοητών και αποδεκτών εξηγήσεων τοποθετούνται στις προϋποθέσεις της μάθησης .

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ

Δρ. Τζάμου Κατερίνα
Φιλολόγος, Ιστορικός της Τέχνης - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Είναι γνωστό πως τα έργα τέχνης στολίζουν συχνά τόσο τα διδακτικά εγχειρίδια όσο και τις επιστημονικές εκδόσεις. Η σχέση τέχνης και επιστήμης έχει αποτελέσει συχνά αντικείμενο μελέτης διατριβών, συγγραμμάτων, εικαστικών εκθέσεων αλλά και συνεδρίων. Καλλιτέχνες εμβαθύνουν σε θέματα της επιστήμης για να μπορέσουν να δημιουργήσουν και επιστήμονες ανατρέχουν στη δύναμη της τέχνης για να ανακαλύψουν. Όλα αυτά είναι γνωστά, η εισήγηση αυτή δεν προτίθεται να κομίσει γλαύκα εις Αθήνας συσχετίζοντας επιστημονικά αξιώματα με καλλιτεχνικά ρεύματα, ούτε να μιλήσει για το αυτονόητο: τη σχέση της τέχνης με τα γράμματα και τα άλλα πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών.

Αυτό που προτίθεται να διερευνήσει η εισήγησή μας είναι ο τρόπος με τον οποίο το έργο τέχνης μπορεί να βοηθήσει τον μαθητή να κατανοήσει πληρέστερα τα διάφορα επιστημονικά πεδία που προσεγγίζουν τα σχολικά εγχειρίδια σε κάθε σχολικό μάθημα. Και κυρίως: ο τρόπος

με τον οποίο το έργο τέχνης μπορεί να βοηθήσει το διδάσκοντα να αποκαλύψει αυτό που η επιστήμη του προσπαθεί να αποδείξει.

Αν «η φαντασία είναι πιο σημαντική από τη γνώση», όπως μας διαβεβαίωσε ο Αϊνστάιν, τότε η σχολική τάξη έχει πολλά να ωφεληθεί από τον αποκαλυπτικό λόγο του έργου τέχνης. Και οι διδάσκοντες κάθε ειδικότητας έχουν κάθε λόγο να σκύψουν πάνω από τα έργα τέχνης και να θέσουν σ' αυτά τα ερωτήματα που θα οδηγήσουν τους μαθητές τους στη γνώση.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Δρ. Γιαλούρης Παρασκευάς.
Χημικός - Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ4

1. Κριτική θεώρηση του υπάρχοντος συστήματος.

Το συγκεκριμένο σύστημα βασίστηκε στη φιλοσοφία που ήθελε τον απόφοιτο του Λυκείου να έχει πολύ καλή γενική παιδεία παράλληλα με τις εξειδικευμένες γνώσεις της κατεύθυνσης που θα ακολουθούσε. Ταυτόχρονα έδινε στον υποψήφιο τη δυνατότητα πρόσβασης σε οποιαδήποτε σχολή, ασχέτως αν ήταν συγγενής ή όχι με την κατεύθυνση που είχε ακολουθήσει.

Το σύστημα αυτό είχε πολλά μειονεκτήματα αν και αρχικά εμφανίστηκε συγκροτημένο. Συγκεκριμένα ήταν:

- I. Εξαντλητικό για τους μαθητές.
- II. Μη αποδεκτό από την πλειονότητα των μαθητών.
- III. Χωρίς εύστοχη επιλογή μαθημάτων βαρύτητας.
- IV. Ασύμβατο με τα δεδομένα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Τα παραπάνω οδήγησαν σε εκπώσεις ώστε στη σημερινή μορφή του συστήματος να έχει εκλείψει η αρχική φιλοσοφία.

2. Πρόταση για ένα νέο σύστημα πρόσβασης.

Ένα νέο σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα πρέπει να αναθερμάνει τον παιδαγωγικό χαρακτήρα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να εφοδιάζει με επιστημονική επάρκεια τον νεοεισερχόμενο φοιτητή. Συνεπώς θα πρέπει να διέπεται από το ακόλουθο πλαίσιο:

- ◆ Το Λύκειο επαναποκτά το χαρακτήρα σχολείου γενικής Παιδείας με κατάλληλη αναθεώρηση των Προγραμμάτων Σπουδών.
- ◆ Η απαιτούμενη σύνδεση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με την τριτοβάθμια γίνεται σε ένα και μόνο σχολικό έτος με προπαρασκευαστικό χαρακτήρα όπου οι μαθητές θα διδάσκονται αποκλειστικά ή σχεδόν αποκλειστικά μαθήματα συμβατά προς την κατεύθυνση τους.
- ◆ Το πρόγραμμα σπουδών του προπαρασκευαστικού έτους θα καθορίζεται με βάση τις ανάγκες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αλλά η υλοποίηση του θα γίνεται από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- ◆ Οι κατευθύνσεις πρέπει να είναι τρεις. Θεωρητική, Οικονομική και Θετική-Τεχνολογική.
- ◆ Τα πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα θα είναι 6, δηλαδή η Έκθεση και 5 μαθήματα ειδικότητας.
- ◆ Για τη διαμόρφωση του βαθμού εισαγωγής κάθε μάθημα θα πρέπει να υπολογίζεται με συντελεστή βαρύτητας διαφορετικό για κάθε Πανεπιστημιακό τμήμα

- ◆ Η επίδοση στο Λύκειο θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη με πολύ μικρό όμως συντελεστή βαρύτητας.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΤΗΣ Α΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Δρ. Αργυρίου Αργύριος
Χημικός – Δ/ντής Σχολικής Μονάδας

Η εμπειρική έρευνα που διεξήχθη αφορά την αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου και είχε τη μορφή του πειράματος. Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας εναλλακτικής διδασκαλίας για τη χημική αντίδραση, όταν το περιεχόμενο της διδασκαλίας της έννοιας αυτής διαμορφωθεί με βάση στοιχεία από τη σωματιδιακή θεωρία. Η υπόθεση της έρευνας προέκυψε από το συνδυασμό παρατήρησης μέσα στη σχολική τάξη και μελέτη αντίστοιχων ερευνών από τη βιβλιογραφία.

Το δείγμα μας χαρακτηρίζεται ως συμπτωματικό, με 44 μαθητές της Α΄ τάξης του 1^{ου} Ενιαίου Λυκείου Ελευσίνας. Θεωρούμε ότι τα όποια προβλήματα δημιουργήθηκαν από το ρόλο του ερευνητή στο σχολείο, το χρονοδιάγραμμα και τις πηγές πληροφόρησης αντιμετωπίστηκαν κατά το δυνατόν με επιτυχία, ώστε να εξασφαλιστεί η εγκυρότητα, η αξιοπιστία και η σχετικότητα της έρευνας. Όργανο παραγωγής των δεδομένων είναι το ερωτηματολόγιο με ανοικτές και κλειστές ερωτήσεις. Η ερευνητική διαδικασία πραγματοποιήθηκε σε τρία στάδια, εκ των οποίων το πρώτο και το τρίτο περιελάμβαναν τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους μαθητές και το δεύτερο τη διδακτική μας παρέμβαση. Για να ελέγξουμε τις μεταβολές στις απαντήσεις των μαθητών του δείγματος μεταξύ του προ-τεστ και του μετά-τεστ χρησιμοποιήσαμε μια αξιολογική κλίμακα με τέσσερα ή τρία επίπεδα. Δόθηκαν πίνακες κατανομής των μαθητών για τις διάφορες κατηγορίες της έρευνας σε απόλυτους αριθμούς και ποσοστά. Η ανάλυση των δεδομένων έγινε με τη χρήση του προγράμματος Excel.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι στο προ-τεστ ελάχιστοι μαθητές του δείγματος όρισαν τη χημική αντίδραση έτσι που να περιέχει και τις τρεις επιμέρους μακροσκοπικές διαστάσεις. Μετά τη διδακτική μας παρέμβαση τα αποτελέσματα της έρευνας επιβεβαιώνουν την υπόθεσή μας σύμφωνα με την οποία οι μαθητές της Α΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου στην πλειονότητά τους, όταν διδαχθούν τη χημική αντίδραση με βάση τη σωματιδιακή θεωρία, είναι σε θέση να ξεπερνούν τις δυσκολίες που εμφανίζει η κατανόηση της έννοιας αυτής σε μακροσκοπικό επίπεδο, δεδομένου ότι διατύπωσαν συλλογισμούς για να ορίσουν τη χημική αντίδραση και οι οποίοι αναφέρουν και τις τρεις επιμέρους διαστάσεις αυτής σε μακροσκοπικό επίπεδο.

«ΤΕΙΣΙΑΣ»:

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Λουτριανάκη Βάλια, Φιλόλογος, DEA - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.
Θεοδωρόπουλος Θέμης, Μαθητής Γ΄ Γυμνασίου, μέλος ρητορικού ομίλου
Παπαϊωάννου Ελεάννα Μαθήτρια Γ΄ Γυμνασίου, μέλος ρητορικού ομίλου

Το σύγχρονο σχολείο έχει, ή θα έπρεπε να έχει, ως στόχο τη διαμόρφωση μαθητών-ενεργών πολιτών «υποψιασμένων» για ό,τι συμβαίνει γύρω τους. Επιπλέον, θεωρείται αναγκαία η

ικανότητα επεξεργασίας των παντοειδών πληροφοριών που δέχονται και η κριτική τοποθέτηση απέναντί τους. Ακόμη, η αποτελεσματική επικοινωνία, τόσο σε επίπεδο δυνατότητας διαχείρισης κρίσεων όσο και σε επίπεδο συναισθηματικής έκφρασης, κρίνεται απαραίτητη για την ψυχοσωματική ισορροπία. Και βέβαια, ο προφορικός λόγος, σε μια γενιά μαθητών που επικοινωνούν συνήθως μέσω γραπτών μηνυμάτων, έχει χάσει λίγο τη σημασία του, παρασέρνοντας μαζί του τη συνήθεια του «διαλέγεσθαι». Η ένταξη της ρητορικής σε όλα τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος, πρακτική που εφαρμόζεται στις ΗΠΑ και στη Μ. Βρετανία πάνω από πέντε δεκαετίες, μπορεί να συμβάλει θετικά σε όλα τα παραπάνω.

Η ρητορική στην τάξη έχει καθαρά παιδαγωγική διάσταση και δε σχετίζεται με το είδος της ρητορικής που αξιοποιεί ο δικηγόρος, ο πολιτικός, ο διαφημιστής – αν και οι μαθητές σταδιακά μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τις διανοητικές «παγίδες». Πιστεύουμε ότι επιτυγχάνει κατεξοχήν, λόγω της καθ' όλα ενεργητικής συμμετοχής του μαθητή, την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης. Παράλληλα, καλλιεργεί τη δημιουργική σκέψη, ωθώντας συνεχώς τους μαθητές να αναζητούν πολλές, καλές και πρωτότυπες ιδέες, ώστε να λύσουν προβλήματα, να αντιμετωπίσουν διλήμματα, να λάβουν αποφάσεις. Ο απώτερος στόχος είναι να εμβαθύνουν με ευχάριστο και ζωντανό τρόπο στην ουσία του μαθήματος. Πρακτικά ο όρος περιλαμβάνει δραστηριότητες προφορικού λόγου, ρητορικά αγωνίσματα, ασκήσεις δημιουργικής σκέψης, θεατρικές ασκήσεις και δραστηριότητες εκπαιδευτικού δράματος κ.ά.

Στην εισήγηση θα παρουσιαστεί το προσχέδιο του αναλυτικού προγράμματος «Τεισίας», που εφαρμόζεται σε επίπεδο απογευματινών ομιλών, καθώς και παραδείγματα εφαρμογής σε φιλολογικά μαθήματα, αλλά και στην Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, στα θρησκευτικά, στη βιολογία κ.α. (βάσει των νέων σχολικών βιβλίων). Θα παρίστανται, μάλιστα, εφόσον επιτραπεί, δύο μαθητές-μέλη ρητορικού ομίλου και θα λάβουν το λόγο στην παρουσίαση των παραδειγμάτων.

ΕΝΣΑΡΚΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΜΕΣΩ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΕ Η/Υ

Καραγιάννης Βασίλης
Μαθηματικός - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Το θέμα της εργασίας είναι η διδακτική προσέγγιση μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή κατά τη διδασκαλία. Συγκεκριμένα η εργασία περιλαμβάνει εφαρμογές οι οποίες κατασκευάστηκαν στο περιβάλλον του μαθηματικού πακέτου Sketchpad.

Σκοπός είναι η δημιουργία προβληματισμού και εικασιών στο μαθητή με χρήση κατάλληλων αναπαραστάσεων. Ο ρόλος της εικασίας στην ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης είναι πολύ σημαντικός. Όμως η δημιουργία εικασιών απουσιάζει πλήρως από τη διδασκαλία των Μαθηματικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Για να αποδείξουμε ένα μαθηματικό θεώρημα πρέπει πρώτα να προκύψει ως εικασία. Στην δημιουργία της εικασίας σημαντικό ρόλο μπορούν να παίξουν οι αναπαραστάσεις. Η κατανόηση μιας μαθηματικής αφηρημένης έννοιας μόνο από τη διατύπωση του ορισμού της είναι ελλιπής και πολλές φορές προβληματική για το μαθητή. Στο μαθητή πρέπει να δοθεί η δυνατότητα ενσάρκωσης αυτού του ορισμού. Η δυνατότητα αυτή μπορεί να επιτευχθεί μέσα από κατάλληλες αναπαραστάσεις.

Ένα σημαντικό πλεονέκτημα του πακέτου Sketchpad είναι η δυνατότητα της κίνησης. Η κίνηση είναι καθοριστική για την αναπαράσταση ορισμένων δυσνόητων μαθηματικών εννοιών, όπως είναι το όριο και η παράγωγος.

Οι εφαρμογές που περιέχονται στην εργασία αφορούν τις παρακάτω διδακτικές ενότητες:

- Συμμετρία ως προς κέντρο, συμμετρία ως προς άξονα
- Μελέτη της συνάρτησης $f(x)=ax+\beta$. Μελέτη τριωνύμου
- Τριγωνομετρικοί αριθμοί, τριγωνομετρικές συναρτήσεις
- Κωνικές τομές
- Συνέχεια συνάρτησης
- Η έννοια της παραγώγου. Η ταχύτητα και η επιτάχυνση ως $1^{\text{η}}$ και $2^{\text{η}}$ παράγωγος του διαστήματος. Μονοτονία, σημεία καμπής και μελέτη συνάρτησης με χρήση παραγώγων
- Η έννοια του ορισμένου ολοκληρώματος

Με την χρήση των συγκεκριμένων εφαρμογών κατά τη διδασκαλία το μάθημα γίνεται πιο ελκυστικό, ο μαθητής αναπτύσσει προβληματισμούς, δημιουργεί εικασίες και τελικά όχι μόνο αφομοιώνει μια αφηρημένη μαθηματική έννοια, αλλά διευκολύνεται και στη μετάβαση της χρήσης της για την επίλυση προβλημάτων.

Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Δρ. Σκοταράς Νικόλαος
Χημικός Μηχανικός - Σχ. Σύμβουλος ΠΕ12

Το σχολείο έχει την υποχρέωση να βοηθήσει κάθε μαθητή (άριστο, καλό, μέτριο ή «αδύνατο») να βελτιωθεί σύμφωνα με τις ειδικές ικανότητες και δυνατότητές του.

Κάθε μαθητής διαφοροποιείται ως προς:

- ✓ την ετοιμότητα (το σημείο εισόδου σε μια έννοια ή δεξιότητα, δηλ. τα «κενά» που έχει ο μαθητής).
- ✓ τα ενδιαφέροντα (η έλξη, η περιέργεια ή και το πάθος για ένα συγκεκριμένο θέμα ή δεξιότητα)
- ✓ το μαθησιακό προφίλ (ο τρόπος με τον οποίο μαθαίνει).

Ο εκπαιδευτικός που καλείται να δράσει σε αυτές τις συνθήκες και να διαμορφώσει το κατάλληλο μαθησιακό κλίμα, αντιλαμβάνεται, ότι η διαφοροποίηση της διδασκαλίας είναι πλέον μία αναγκαιότητα.

Συνήθως όμως ο προγραμματισμός του εκπαιδευτικού γίνεται με βάση το μέτριο μαθητή, οπότε:

- α. Οι «αδύνατοι» μαθητές ακόμη και μετά από φιλότιμες προσπάθειες των εκπαιδευτικών, συνήθως μένουν «μόνοι» και εγκαταλείπουν.
- β. Οι άριστοι μαθητές βαριούνται, επειδή εργάζονται σε θέματα, που ήδη κατέχουν.

Αυτό το βασικό διαχρονικό μειονέκτημα έρχεται να εξαλείψει η διαφοροποιημένη διδασκαλία και να βοηθήσει όλους τους μαθητές βελτιώνοντας την απόδοσής τους.

Ο εκπαιδευτικός που εφαρμόζει διαφοροποίηση στη διδασκαλία του, έχει διαγνώσει τη διαφορετικότητα των μαθητών του και διδάσκει με τρόπους, που βοηθούν όλους τους μαθητές.

Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας στα πρώτα στάδια παρουσιάζεται με την περιστασιακή προσφορά βοήθειας σε κάποιο μαθητή στο διάλειμμα ή στην παροχή «δύσκολων» ερωτήσεων σε ένα άριστο μαθητή. Σε τελικό στάδιο καταλήγει στην οργανωμένη, έγκαιρη διάγνωση στην αρχή της χρονιάς των ιδιαιτεροτήτων των μαθητών και στη χάραξη συγκεκριμένης εκπαιδευτικής στρατηγικής.

Διαφοροποίηση της διδασκαλίας δεν σημαίνει, ότι ο εκπ/κός πρέπει να διαφοροποιεί το κάθε τι για τον κάθε μαθητή κάθε ημέρα. Αυτό εκτός από αδύνατο θα ήταν και καταστροφικό για την

συνοχή της τάξης. Διαφοροποίηση σημαίνει ότι ο εκπ/κός επιλέγει στην πορεία της διδασκαλίας κάποιες στιγμές για διαφοροποίηση στηριζόμενος σε έγκαιρη διάγνωση αλλά και αξιολόγηση.

Η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν είναι απλά μια μοντέρνα καινοτομία, αλλά το φυσικό επακόλουθο της γνώσης που έχουμε σήμερα, για τον τρόπο που μαθαίνουν οι μαθητές.

Οι γνώσεις αυτές έχουν προέλθει τόσο από την ανάπτυξη της ψυχολογίας και τις μελέτες για τον ανθρώπινο εγκέφαλο, όσο και από επιστημονικές παρατηρήσεις στις αίθουσες διδασκαλίας [πολλαπλή νοημοσύνη (Gardner), τρόποι μάθησης των μαθητών (Felder)].

Τα παραπάνω είναι ορθές, αλλά θεωρητικές προσεγγίσεις του νέου αυτού τρόπου διδασκαλίας. Φαίνεται δύσκολο να εφαρμοστούν στην τάξη, στην πραγματικότητα όμως με σχετική προσπάθεια του εκπ/κού είναι εφικτό. Αυτός είναι και ο λόγος, που κατά την εισήγηση θα παρουσιαστεί και ανάλογο παράδειγμα.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΠΟΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Δρ. Παπανικολάου Παναγιώτης
Φυσικός - Δ/ντής Σχολικής Μονάδας

Ο βασικός νόμος που καθορίζει τα θέματα εκπαίδευσης στη Χώρα μας, είναι ο νόμος πλαίσιο 1566/1985. Στους στόχους της Εκπαίδευσης σύμφωνα με το νόμο, εντάσσεται η ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά.

Η εκπαιδευτική εμπειρία και παρατήρηση δείχνει ότι κατά ένα μεγάλο ποσοστό, οι στόχοι που ο νόμος πλαίσιο θέτει, δεν επιτυγχάνονται. Δύο ενδεικτικά στοιχεία εκτός των άλλων της αποτυχίας του εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι:

- ✓ η αρνητική στάση των μαθητών της Β/θμιας Εκ/σης απέναντι στην ουσιαστική γνώση, καθώς και
- ✓ η τεράστια οικονομική επιβάρυνση των οικογενειών τους για την αντιμετώπιση των εισαγωγικών εξετάσεων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, σε ένα σύστημα δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης.

Οι παράγοντες που συντελούν στην αποτυχία του εκπαιδευτικού συστήματος μπορούν να προσδιοριστούν. Ανάμεσα στους κυριότερους για τη Β/θμια Εκ/ση, κατά την άποψή μας, είναι αυτή η ίδια εκπαιδευτική λειτουργία όπως καθορίζεται από τα προγράμματα σπουδών καθώς και τα προεδρικά διατάγματα τα οποία με τη σειρά τους εξειδικεύουν και ρυθμίζουν τις γενικές κατευθύνσεις του νόμου 1566. Ο έλεγχος της επίτευξης των στόχων της εκπαίδευσης για κάθε έτος φοίτησης, πραγματοποιείται πρακτικά μέσα από ένα σύστημα εξετάσεων στα γνωστικά αντικείμενα που προβλέπονται από τα αναλυτικά προγράμματα. Τα προεδρικά διατάγματα (Π.Δ.) που αναφέρονται στην αξιολόγηση των μαθητών είναι, για τα Γυμνάσια το 409/1994 και για τα Ενιαία Λύκεια το Π.Δ. 60/2006.

Στόχος της εισήγησης αυτής είναι να αναδειχθεί η ανακολουθία ανάμεσα στους διακηρυγμένους στόχους του νόμου πλαισίου 1566/1985 και στα Π.Δ. που υλοποιούν τις λειτουργίες του νόμου.

Η αποκατάσταση της ανακολουθίας αυτής, προϋποθέτει πολιτική βούληση και απαιτεί αλλαγές και στο προσανατολισμό και στη δομή του εκπαιδευτικού μας συστήματος, αν σαν

κεντρικός στόχος της εκπαίδευσης εξακολουθεί να παραμένει αυτός που διακηρύσσεται στο προοίμιο του νόμου πλαισίου 1566/1985.

ΟΡΓΑΝΩΝΟΥΜΕ ΜΙΑ «ΕΙΚΟΝΙΚΗ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ» ΓΙΑ ΝΑ ΒΡΟΥΜΕ ΔΟΥΛΕΙΑ;

Δρ. Κοτρέτσου Σταματία, Χημικός, Νοσ/τρια - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.
Φιλιοπούλου Ειρήνη, Μαθηματικός Msc - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.
Μαρκαντώνη-Ντουράκη Μαρία, Νοσηλεύτρια - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιασθεί μια αποτελεσματική καλλιτεχνική, παιδαγωγική και καινοτόμος διαθεματική διδακτική προσέγγιση βασισμένη στη δημιουργικότητα και τη θεατρική έκφραση. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζεται ο ρόλος του Θεάτρου ως μεθοδολογικό εργαλείο σε μια εκπαιδευτική διαδικασία που στηρίζεται στην πρωτοτυπία και την πρωτοβουλία των μελών της ομάδας.

Η θεατρική έκφραση έχει τα χαρακτηριστικά της βιωματικής, ενεργητικής και συνεργατικής μάθησης, η οποία συντελείται στο πλαίσιο μιας ομάδας. Έτσι προωθείται η ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της φαντασίας των μαθητών όπου η ομάδα μπορεί να χτίσει τη δική της ιστορία, να τη ζωντανέψει μέσα από τη δράση και να διδαχθεί μέσα από αυτή.

Επίσης καταδεικνύεται ο τρόπος αντιμετώπισης σχετικών προβλημάτων όπως είναι η σύνθεση και το χτίσιμο μιας ομάδας, το κατάλληλο παιδαγωγικό κλίμα και ο φιλικός χώρος που θα στεγάσει το παιχνίδι της έκφρασης, η δραματοποίηση ή η δημιουργία και το ζωντανέμα μιας ιστορίας, η διανομή των ρόλων, η κατασκευή των σκηνικών, των κοστούμιών, ιδίως όταν τα μέσα που διαθέτουμε είναι ελάχιστα.

Μέσα από τη λειτουργία των «εικονικών υπολογιστικών συστημάτων» μπορούν οι μαθητές να αντιληφθούν τις λειτουργίες και εφαρμογές των ηλεκτρονικών υπολογιστών, την λειτουργία της τηλεδιάσκεψης και την εφαρμογή της στις τεχνικές προσέγγισης της αγοράς εργασίας (τηλεσυνέντευξη).

Συμπεράσματα: Η συγκεκριμένη διδακτική προσέγγιση κατάφερε τον απεγκλωβισμό των μαθητών από την ανασφάλειά τους όσον αφορά τη χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας. Επίσης σημαντική ήταν η απελευθέρωση των μαθητών από το στίγμα ότι οι νέες τεχνολογίες αφορούν τους «λίγους» και «ταλαντούχους».

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΥΠΕΡΜΕΣΩΝ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΝΩΣΕΩΝ - ΔΙΑΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Κορρές Κωνσταντίνος
Μαθηματικός, MSc - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Καραστάθης Παναγιώτης
Μαθηματικός - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Η χρήση του Η/Υ ως γνωστικού ή νοητικού εργαλείου στα σχολικά μαθήματα, προτείνεται από τη διεθνή βιβλιογραφία ως το περισσότερο υποσχόμενο μοντέλο για να υποστηρίξει την ανακαλυπτική-κατασκευαστική μάθηση από τους μαθητές. Τα εργαλεία κατασκευής της γνώσης, ειδικότερα τα «υπερμέσα», μπορούν να βοηθήσουν το μαθητή να οικοδομήσει τη γνώση μέσω της κατασκευής εξωτερικών αντικειμένων ή αντικειμένων που μπορούν να «μοιραστούν».

Στην παρούσα εργασία προτείνεται η διδασκαλία μαθηματικών εννοιών με τη βοήθεια υπερμέσων. Ειδικότερα, παρουσιάζεται δραστηριότητα για τη μελέτη της συνάρτησης $y = ax + b$ στη Β΄ τάξη του Γυμνασίου. Η δραστηριότητα εφαρμόστηκε στο Γυμνάσιο του Κολλεγίου Ψυχικού, κατά το 3^ο τρίμηνο του σχολικού έτους 2005 – 2006, στα πέντε τμήματα της Β΄ Γυμνασίου από τους διδάσκοντες των αντίστοιχων τμημάτων.

Για τις ανάγκες της δραστηριότητας, σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε υπερμεσικό εκπαιδευτικό λογισμικό και αντίστοιχα φύλλα εργασίας. Επίσης σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε ένα ερωτηματολόγιο γνώσεων – διαθέσεων, το οποίο συμπληρώθηκε από τους μαθητές μετά την εφαρμογή της δραστηριότητας.

Στην εργασία παρουσιάζεται σύντομα το λογισμικό και δίνονται επιπλέον σχόλια για τα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες του. Επίσης περιγράφεται η δραστηριότητα και η πορεία διδασκαλίας. Στη συνέχεια παρουσιάζεται μία στατιστική μελέτη των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου για ένα από τα τμήματα στα οποία εφαρμόστηκε η δραστηριότητα και παρουσιάζονται παρατηρήσεις – συμπεράσματα από την εφαρμογή της δραστηριότητας.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Χαβάκης Γεώργιος
Μαθηματικός, ΜΔΕ - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Σήμερα η σχολική εκπαίδευση έχει μια σειρά από αδυναμίες που μεταξύ άλλων έχουν σχέση με εκείνα τα στοιχεία στα οποία η συμβατική εκπαίδευση δεν παρέχει πρόσβαση στις εκπαιδευτικές διαδικασίες, όπως π.χ. μαθητές που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές, μαθητές με κινητικές και άλλες αναπηρίες, μαθητές που νοσηλεύονται στο νοσοκομείο ή στο σπίτι κ.ά.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση κερδίζει ολοένα και περισσότερο έδαφος στην Ελλάδα. Εξελισσεται σε εκπαιδευτικό κλάδο με ολοκληρωμένη εκπαιδευτική και παιδαγωγική οντότητα, διατρέχει δε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα με συνέπεια να «διεκδικεί» τη θέση της και στη σχολική εκπαίδευση. Η εισαγωγή της στη σχολική πραγματικότητα, είναι στα πρώτα της βήματα, όμως έχουν ήδη αρχίσει κάποιες προσπάθειες μέσω κυρίως προγραμμάτων που εφαρμόζονται στην εκπαίδευση, όπως περιβαλλοντικά και άλλα.

Σύμφωνα με κάποιες απόψεις η εξ αποστάσεως εκπαίδευση εμπλουτίζει το σχολικό πρόγραμμα με μαθήματα που δε διδάσκονται στο συμβατικό σχολείο, δίνει δυνατότητα συνεργασίας σχολείων, καλύπτει τις σύγχρονες ανάγκες των μαθητών, επομένως, μπορεί να αποτελέσει μια λύση αντιμετώπισης των αδυναμιών του συμβατικού εκπαιδευτικού συστήματος, και είναι δυνατόν να λειτουργήσει είτε αυτόνομα είτε συμπληρωματικά προς τη συμβατική εκπαίδευση. Είναι σημαντικό επομένως να γίνουν εφαρμογές της εξ αποστάσεως στη σχολική εκπαίδευση, για να τεκμηριωθεί, εάν μπορεί να προσφέρει η εκπαίδευση αυτή στο σχολείο.

Προς την κατεύθυνση αυτή σχεδιάστηκε μια εφαρμογή εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, στα Μαθηματικά μέσα στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος, που περιλάμβανε σχεδιασμό-ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και αξιολόγησή του από τους μαθητές. Στην εργασία αυτή παρουσιάζεται ο τρόπος σχεδιασμού - ανάπτυξης περιγράφονται τα μοντέλα σχεδιασμού και οι θεωρίες μάθησης και παρουσιάζεται το εκπαιδευτικό υλικό. Επίσης παρουσιάζεται η μεθοδολογία αξιολόγησης, γίνεται περιγραφή των αποτελεσμάτων και διατυπώνονται και σχολιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν, τα οποία έδειξαν πως, οι

μαθητές της Γ΄ Λυκείου ήταν ικανοποιημένοι από το ειδικό υλικό που μελέτησαν τόσο ως προς τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του όσο και ως προς την κατανόηση του γνωστικού αντικειμένου.

Η ΜΕΘΟΔΟΣ PROJECT ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Θεοφανέλλης Τιμολέων, Καθηγητής Πληροφορικής - Δ/ντής Σχολικής Μονάδας
Καραγεωργίου Ελένη - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.
Πανσεληνά Γιασεμή - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Παρουσιάζεται η διαθεματική μέθοδος διδασκαλίας «Σχέδιο Δράσης» ή «Project», όπως εφαρμόζεται στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ). Τα ΣΔΕ αποτελούν ένα καινοτόμο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, μέσω του οποίου, παρέχεται η δυνατότητα σε άτομα 18 ετών και άνω, που δεν έχουν ολοκληρώσει την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, να αποκτήσουν απολυτήριο Γυμνασίου και να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνική, οικονομική και επαγγελματική ζωή. Η διδακτική στα ΣΔΕ στοχεύει να μετατρέψει τα σχολεία από τόπο μετάδοσης της γνώσης σε τόπο παραγωγής της γνώσης. Η επιδίωξη αυτή προσανατολίζει σε αναζήτηση διδακτικών μεθόδων που εθίζουν τους εκπαιδευόμενους στην άμεση και ενεργό εμπλοκή τους στη διαδικασία της μάθησης. Η διαθεματικότητα και η διεπιστημονικότητα αναγνωρίζονται σήμερα ως απαραίτητες μεθοδολογικές αρχές για τη σφαιρική προσέγγιση των επί μέρους γνωστικών αντικειμένων. Η μέθοδος project ή σχέδιο δράσης πληροί αυτές ακριβώς τις προδιαγραφές της διαθεματικότητας. Η μέθοδος project είναι, επιπρόσθετα, πολύ πρόσφορη για ενήλικους, καθώς προϋποθέτει την ανάληψη πρωτοβουλίας εκ μέρους των εκπαιδευόμενων, την ανακαλυπτική μάθηση, την ομαδική εργασία, την εξατομίκευση της διδασκαλίας, τη συνέχεια της εργασίας σε περισσότερη από μία σχολική ώρα, την τελική της παρουσίαση, την αλλαγή του ρόλου του εκπαιδευτή από κύριο καθοδηγητή σε συντονιστή και εμπνευστή της εργασίας. Με τη μέθοδο project πριμοδοτείται η παραγωγή πρωτότυπου υλικού, η έρευνα στο πεδίο ή στις βιβλιοθήκες και το άνοιγμα του σχολείου στην κοινότητα εντός της οποίας λειτουργεί.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΜΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Δρ. Γκιρτζή-Μπάφα Μαρία
Αρχαιολόγος, Καθηγήτρια Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου

Στην αυγή του 21^{ου} αιώνα, του οποίου την πρώτη δεκαετία μόλις διανύουμε, θεωρείται κεφαλαιώδους σημασίας ότι κοντά στα τεράστια άλματα των τεχνολογικών εξελίξεων, που αναμφίβολα διευκολύνουν και κάποιες φορές αυτοματοποιούν βολικά την καθημερινότητα μας, γίνονται και κάποια μικρότερα ίσως, εξίσου σημαντικά όμως, βήματα προς την πολιτιστική μας αναβάθμιση, η οποία προσφέρει ποιότητα σπάζοντας έτσι την ρουτίνα της «αυτοματοποίησης». Προκειμένου η αξία του τελευταίου να γίνει αντιληπτή από την πλειονότητα της κοινωνίας μας η προσοχή πρέπει να στραφεί προς την εκπαίδευση, η οποία οφείλει να σηκώσει, αρχικά τουλάχιστον, το βάρος της ευθύνης της εξοικείωσης των γαλουχούμενων πολιτών με το πολιτιστικό μεγαλείο, που βλέπουν να τους περιβάλλει χωρίς όμως στην ουσία να το κατανοούν.

Αισιόδοξο μήνυμα αποτελεί φυσικά το γεγονός ότι στις μέρες μας τα προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια, στα οποία

περιλαμβάνονται και τα πολιτιστικά προγράμματα, αυξάνονται σε αριθμό και ποικιλία με γοργούς ρυθμούς. Με αυτό τον τρόπο και μέσα από μια μοντέρνα προσέγγιση της ιστορία, όπου επιδιώκεται η καλλιέργεια της ιστορικής γνώσης σε άμεση σχέση με την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, το μέλλον τόσο των νεότερων γενεών, αλλά και της κοινωνίας που αυτές θα οργανώσουν, διαγράφεται ευοίωνα.

Ακολουθώντας αυτή τη λογική κατατίθεται μια πρόταση εκπαιδευτικού προγράμματος, που αφορά μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και θα μπορούσε να ενταχθεί στα πλαίσια του μαθήματος της Τοπικής Ιστορίας. Το πρόγραμμα λαμβάνει χώρα στις Θεσσαλονίκη, την πόλη που ιδρύθηκε από τον Κάσσανδρο (γαμπρό του Φιλίππου και του Μ. Αλεξάνδρου) και διαδραμάτισε τόσο σημαντικό ρόλο στους κατοπινούς Ρωμαϊκούς και Βυζαντινούς χρόνους. Οι μαθητές, κινούμενοι μέσα στα κατάλοιπα του πολιτιστικού μας μεγαλείου και εμπλεκόμενοι ενεργά βάσει σεναρίου στα δρώμενα, αφενός μούνται σε διάφορες πτυχές της κοινωνικής και πολιτικής ζωής των αρχαίων Ελλήνων, αφετέρου δε δύνανται να τις παραλληλίσουν με τα σύγχρονα δεδομένα. Τοιουτοτρόπως, επιτυγχάνεται η αφύπνιση της πολιτισμικής συνείδησης των πολιτών του μέλλοντος, με την οποία θα προασπίσουν την ιστορική αλήθεια και θα προστατέψουν τα μνημεία, τους κατεξοχήν φορείς της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, δημιουργώντας έτσι έναν κόσμο πιο ποιοτικό και προσανατολισμένο περισσότερο στις αξίες του πνεύματος και λιγότερο της ύλης!

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 5ο ΚΑΙ 4ο αι. π.Χ.: ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Δρ. Παυλοπούλου Ασπασία

Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Λέκτορας Αρχαίας Ιστορίας (407), Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Η πρόσληψη του «αλλότριου» από την κοινωνία των κλασικών χρόνων είναι ένα θέμα που έλκει ιδιαίτερα έντονα τον προβληματισμό των σύγχρονων «πολυπολιτισμικών» κοινωνιών μας. Παράλληλα αποτελεί κι ένα αντικείμενο που αφήνει ανοικτό το δρόμο για διαθεματική προσέγγιση κι ανάλυση, αφού μας επιτρέπει αναφορές και συσχετισμούς προς τα σύγχρονα κοινωνικά στερεότυπα «βαρβαρότητας» ή έστω «διαφορετικότητας», προς τους νέους τρόπους πρόσληψης του έπηλυ, πρόσφυγα, ή οικονομικού μετανάστη.

Κατά τον 5ο αι. π.Χ. αλλά και σε όλη τη διάρκεια του 4ου αι. π.Χ. ο Πειραιάς, ως «επίγειο» της Αθήνας, θα αναδειχθεί σε κέντρο της οικονομικής και εμπορικής δραστηριότητας ολόκληρης της Αττικής. Εξαιτίας αυτού του γεγονότος το ακμαίο λιμάνι της αθηναϊκής πόλης επρόκειτο να αποτελέσει το σημείο επαφής και σταδιακά τον ιδεώδη τόπο μόνιμης εγκατάστασης για διαφορετικούς πληθυσμούς αλλοεθνών. Στο πλαίσιο μάλιστα μίας γενικότερης αύξουσας πολιτικοκοινωνικής αναταραχής που δεσπόζει κατά την περίοδο αυτή στο εσωτερικό των πόλεων, και βέβαια μίας συνακόλουθης κινητικότητας των πληθυσμών, οι ξένοι έλκονται από τα μεγάλα κέντρα εμπορίου και βιοτεχνίας, στα οποία ο βιοπορισμός δεν συνδέεται με την κατοχή γης. Έτσι ιδιαίτερα κατά τον 4ο αι. π.Χ. και κυρίως μετά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο ένα πλήθος ξένων συρρέει στην Αθήνα με κύριο σκοπό την αναζήτηση ασφάλειας κι εγκαθίσταται κατά κύριο λόγο στον Πειραιά. Η κοινωνία του λιμανιού, ως χώρος ανοικτός όχι μόνο σε εμπορεύματα, αλλά και σε ιδέες, πνευματικά ρεύματα και πολιτισμικές παραστάσεις, επρόκειτο να ενσωματώσει στους κόλπους της την πολυπληθή αυτή κοινωνία.

Η συγκριτική μελέτη φιλολογικών και αρχαιολογικών πηγών μας επιτρέπει να αναδείξουμε ενδιαφέρουσες πλευρές της ιστορίας του καθημερινού βίου και να φωτίσουμε την ιστορία της σκέψης και των ιδεών κατά την αρχαιότητα. Ως σημαντικότερο όλων αναδεικνύεται στο πλαίσιο αυτό ένα αντιφατικό αλλά άκρως ενδιαφέρον γεγονός: η Αθήνα, η πόλη-κράτος που προβλήθηκε ως εκπρόσωπος του ελληνικού τρόπου σκέψης και ζωής σε ιδεολογικό επίπεδο, εκείνη που εκπροσωπούσε την αντίθεση προς όλες τις εκφάνσεις του «βαρβαρικού» και συνεπώς βρισκόταν σε άμεση ρήξη προς αυτό, ήταν παράλληλα κι εκείνη που για πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας θα στέγαζε στο «επίνειο» της και θα ενσωμάτωνε στην κοινωνία της ομάδες από όλα σχεδόν τα σημεία της τότε γνωστής οικουμένης.

ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (Α)- ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κονετάς Δημήτρης, Μηχ/κός Η.Υ. & Πληροφορικής, Υ. Δ. - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.
Βιβίτσου Μαριάννα, Αγγλικής Φιλολογίας - Εκπαιδευτικός Δ.Ε.
Λαμπροπούλου Νίκη, Δασκάλα, Υ.Δ. - Εκπαιδευτικός Π.Ε.

Τη χρονική περίοδο από Οκτώβριο έως Δεκέμβριο 2006 επιχειρήθηκε η πιλοτική υλοποίηση πρότυπου συνεργατικού τηλεμαθήματος στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο (ΠΣΔ). Αντικείμενο η παιδαγωγική μέθοδος σχεδίων δράσης (project). Το τηλεμάθημα πραγματοποιήθηκε στην πλατφόρμα ανοικτού λογισμικού μάθησης Moodle του ΠΣΔ. Στην αρχική πρόσκληση για συμμετοχή ανταποκρίθηκαν αρχικά 44 καθηγητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με η-εκπαιδευτές τους συγγραφείς της συγκεκριμένης εργασίας.

Στην εισήγηση αυτή αφού παρουσιαστεί το παιδαγωγικό πλαίσιο (συνεργατική δομητιστική προσέγγιση) και το τεχνολογικό πλαίσιο του τηλεμαθήματος, θα επιδιωχθεί η διερεύνηση παραμέτρων του όπως: της σύνθεσης των συμμετεχόντων, των δεικτών συμμετοχής ανά κατηγορία χρηστών, των χαρακτηριστικών όσων ολοκλήρωσαν επιτυχώς. Η ανάλυση των στοιχείων καταδεικνύει ως σημαντικό παράγοντα επιτυχίας της εξ αποστάσεως μάθησης την ταυτόχρονη διασφάλιση όχι μόνο του παιδαγωγικού και του τεχνολογικού πλαισίου αλλά και την αναγκαιότητα της κατοχύρωσης του θεσμικού πλαισίου που πρέπει να διέπει την εξ αποστάσεως μάθηση στην Ελλάδα.

Λέξεις κλειδιά: Τηλεκπαίδευση, Δομητισμός, Συνεργατική μάθηση, Θεσμικό πλαίσιο, Πανελλήνιο σχολικό δίκτυο

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Τζουμέρκας Γιάννης
Φιλολόγος, MSc - Σχεδιαστής Λογισμικού

1. Σκοπός: Η κατάκτηση από τους εκπαιδευτικούς τεχνογνωσίας σχετικά με την κατασκευή ασκήσεων με χρήση δυαδικών διακρίσεων
2. Θεματικές ενότητες:

- Η μεθοδολογική αξία της δυαδικής διάκρισης (binary correlation)
 - I. Χαρακτηρισμένο (marked) και μη-χαρακτηρισμένο (unmarked) σκέλος της αντίθεσης
 - II. Η έννοια της δυαδικής διάκρισης στο γραμματικό, συντακτικό και σημασιολογικό επίπεδο
 - Το παράδειγμα της επιρρηματικής μετοχής της αρχαίας ελληνικής γλώσσας
 - I. Επιστημική διαφορά παρελθόντος/παρόντος – μέλλοντος /δυνατότητας /επιθυμίας
 - II. Εξωκεντρική/απόλυτη και ενδοκεντρική/σχετική χρήση του γραμματικού χρόνου (διαφορά οριστικής και υπόλοιπων εγκλίσεων)
 - III. Ποιόν Ενέργειας και χρονικός άξονας αναφοράς του – ενδιαφέρουσα και μη-ενδιαφέρουσα διάρκεια του γεγονότος
 - IV. Σημασιολογικές διακρίσεις (ακολουθίες χρόνου και αιτίας) – ενδιαφέρουσα και μη-ενδιαφέρουσα συσχέτιση γεγονότων
 - Κατασκευή Άσκησης Κατανόησης για την επιρρηματική μετοχή με χρήση δυαδικών διακρίσεων
 - Κατασκευή Άσκησης Εξέτασης για την επιρρηματική μετοχή με διάταξη δυαδικών διακρίσεων και πολλαπλής επιλογής με αιτιολόγηση
3. Συμπέρασμα: Η κατανόηση της λειτουργίας της επιρρηματικής μετοχής της Αρχαίας Ελληνικής προϋποθέτει την κατανόηση των χρονικών αξόνων αναφοράς και των σημασιολογικών σχέσεων μέσω δυαδικών διακρίσεων.

**ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:
ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Δρ. Δάσιου Όλγα
Φιλολόγος - Αρχαιολόγος, Διευθύντρια Σχολικής Μονάδας

Στην παρούσα εισήγηση γίνεται παρουσίαση πρωτοβουλιών, θεσπισμένων συνηθειών, πρακτικών μέτρων και δράσεων του 4^{ου} Γυμνασίου Συκεών για την όσο το δυνατόν πολυποίκιλη και ουσιαστικότερη γνωριμία και βίωση, από πλευράς των μαθητών του, στοιχείων που συγκροτούν τον παγκόσμιο πολιτισμό, αλλά και την ελληνική πολιτιστική κουλτούρα και παράδοση.

Τι είναι τα «Πολιτιστικά Μονόλεπτα της Πρωινής Σύνταξης» και τα «Πολιτιστικά Quiz»; Ποιος είναι και πώς «αμείβεται» «Ο Καλύτερος Αναγνώστης» και τι βραβείο παίρνει το «Καλύτερο Χριστουγεννιάτικο Δέντρο»; Πώς τιμώνται και αμείβονται μαθήτριες και μαθητές με αξιόλογες επιδόσεις, μέσα κι έξω απ' το σχολείο, στον αθλητισμό και τον πολιτισμό; Τι σημαίνει για το σχολείο μας «Σχολικός Περίπατος» και «ομάδες δράσης»; Τι είναι τα πρωινά ένθετα πακέτα στα απουσιολόγια; Πώς συνδέεται ο Πολιτισμός και ο Ανθρωπισμός; Πώς λειτουργεί και τι επιτυγχάνει η διακλαδική πολιτιστική συνεργασία; Πώς στεκόμαστε απέναντι σε δωρητές και χορηγούς πολιτιστικών αγαθών του σχολείου μας και ποια σχέση αναπτύσσουμε με πολιτιστικούς οργανισμούς και φορείς; Ποια ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά έχει η οργάνωση και η συμμετοχή σε προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Αγωγής Υγείας; Ποιοι επισκέπτες είναι πολύ χρήσιμοι και πάντα καλοδεχούμενοι;

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ

ΓΡΕΒΑΙΩΝ 6 106 80 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210/3635701 Fax : 210/3610690
e-mail: eef@otenet.gr www.eef.gr

12^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών
Καβάλα, 20 – 23 Μαρτίου 2008

Η Φυσική στη ζωή μας

(Η επίδραση της επιστήμης της Φυσικής στην εξέλιξη της κοινωνίας,
στην παραγωγική διαδικασία και στην εκπαιδευτική πράξη)

Στην κοινωνία εμπεριέχονται και διαμορφώνονται οι έννοιες της οικονομίας, της φιλοσοφικής έρευνας, της τέχνης, της αειφορικής διαχείρισης του περιβάλλοντος. Στην παραγωγή, η έρευνα, η τεχνολογία και η εφαρμογή τους. Στην εκπαίδευση, η διδακτική της Φυσικής αναζητά νέες μεθόδους και μορφές.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

1. Πυρηνική Φυσική και Στοιχειώδη

Σωματίδια

- 1.1 Ατομική και Μοριακή Φυσική
- 1.2 Πυρηνική Φυσική
- 1.3 Στοιχειώδη Σωματίδια
- 1.4 Φυσική των στερεών
- 1.5 Οπτική

2. Φυσική του Διαστήματος

- 2.1 Αστρονομία
- 2.2 Αστροφυσική
- 2.3 Φυσική του Χάους

3. Εφαρμοσμένη Φυσική

- 3.1 Γεωφυσική
- 3.2 Μικροηλεκτρονική - Ηλεκτρονική
- 3.3 Πληροφορική - Επικοινωνία
- 3.4 Βιοφυσική - Ιατρική Φυσική
- 3.5 Δορυφορικά συστήματα
- 3.6 Ενέργεια

4. Φυσική στην εκπαίδευση

- 4.1 Η Φυσική στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
- 4.2 Η Φυσική στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- 4.3 Η Φυσική στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση
- 4.4 Η διδασκαλία με τη χρήση Εποπτικών μέσων
- 4.5 Δια βίου εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση

5. Περιβάλλον

- 5.1 Ήπιες μορφές ενέργειας
- 5.2 Φυσική της ατμόσφαιρας
- 5.3 Μετεωρολογία - Κλιματολογία - Ωκεανογραφία
- 5.4 Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- 5.5 Οικολογική αντίληψη της υγείας

6. Φιλοσοφία, Τέχνη

- 6.1 Ιστορική πορεία επιστήμης και τέχνης
- 6.2 Φιλοσοφική διάσταση επιστήμης και τέχνης
- 6.3 Ιστορία και Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών
- 6.4 Φιλοσοφία και περιβάλλον
- 6.5 Οι Φυσικές Επιστήμες στον αρχαίο κόσμο
- 6.6 Ιστορία της Φυσικής

Υποβολή περιλήψεων μέχρι 5 Δεκεμβρίου 2007
Τελική υποβολή του πλήρους σώματος της εργασίας μέχρι 20 Ιανουαρίου 2008

Πληροφορίες στο site της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών : www.eef.gr